Ն՝ 1232 — 1881 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 24 ԲԼՆԶԵՆՊԻՀ — ՏԷՕՐՏԻՆՃԻԻ ՄԷՆԷ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԵՐԸ

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ՍՊԱՄՊՕԼ ԻՉԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . 150 ղ.
Այլնը այլրգ . . . 80 »
Իւչ այլրգ . . . 40 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՉԻՆ

Բոլթա իլէ իրսալ օլունճագ-լար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . 200 ղ.
Այլնը այլրգ . . . 100 »

20 Բարա

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՐԻ

ՄԷՎԱՍՏԸ ԲՈԼԻՍԻԳԻՆԷ ԻԼՄԻՆԷ ՎԷ ՄԻԼԻՆԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՑԻ ՀԱՄԻ ԵՎ ՎԱՄԻ ԳԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԵՐԸ

Պէհէր սաթրրը իչիւն,
1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէ 5 ղ.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . 2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ուսմուրու սարրաֆիյէ պիտ.
2 վէ 3ի ճէնա սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . 4 »

Հիյատէ միւտատէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլրգ օլուր։

Մէվատտր նաֆիայա պայիր պէնտիէր մէճմուանէն գապուլ օլունանճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայանճագ։

20 Բարա

Իտարէիանէսի վէ մանթպասը, Սթամպօլոյա Պապը Ալի ճատուէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեֆֆիյէի մէվատու հագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեֆֆիյէի մէքեւաթիպին տախ անընը նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 24 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ԷՍԻԱՐԸ ԳԱՊՐԻՍԹԱՆ

ԷՍԷՐԸ

Ք. ԼԻՄՈՆՃԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Խայլիճէ վագթտան պէրու ա-լէմը մաթպուաթտա իյֆաի խը-տէմաթ վէ նէչրը մէգալաթը մուխ-թէլիֆէ իտէրէք պիհագդը քէս-պը չէօհրէթ իթմիշ օլան վէ ախի-րէն նէլ Գուլէսի նամ հիքայէի հարէթպաչնարը Ինկիլիզէտէն պիթթէրճէմէ կաղէթ ամրզատէրճ իթտիրմիշ պուլունան Ք. Լիմոն-ճեան էֆէնտի՝ պու քէրրէ տէ ԷՍԻԱՐԸ ԳԱՊՐԻՍԹԱՆ սէրլէվհա-ը պիր հիքայէյի բէյտէրբէյ մաթպաամրզա իրսալէ հիմմէթ պուլուրաճաղընտան, էֆէնտիի մուսահիյէհին չու էսերի ճումաա իր-թէսի կիւնքիւ նիւսխէմիզտէն պէտ իլէ նէյր իտիլէճէկի իլան օլունուր։

Մէգալիր ԷՍԻԱՐԸ ԳԱՊՐԻՍԹԱՆ հիքայէսի զայէթ միւֆիտ վէ ճա-լիպը տիգգաթ ու իթինա պիր է-սերը նէֆիս օլտուղունտան, օ-գուսանլարըմզը թարաֆընտան միւթալէասընա բաղզէթ օլունա-ճաղընը, վէ պէօյլէ պիր էսէրի թէֆրիգա մագամընտա ինթիհա-պըմընը թահսին ու թագտիր ի-տիլէճէկինի գավիէն մէմուլ իտ-րիզ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՐԷՍՄԻ

Վէքիլն տիւնքի իլավէսինտէ ա-թիտէքի իլանը բէսմի օգունմուշ տրը։

«Կէչէնլէրտէ ասաքիրը Մըսրի-յէի Շահանէտէն պիր գըսմը թա-րաֆընտան մէմուրլիւը Մըսրիյէ-տէն պաղլարընն իտարէլէրին-տէն չիքայէթէ զաթը վալի խրտիվիյէ վուգու պուլան միւա-ճաաթ իւզէրինէ, պիլէթրաֆ թահդիգը ահվալ ու քէֆիյաթ օլունմագ, վէ խրտիվը միւշարի-էյհէյ միւշթէրէքէն նէթիճէի թահդիգաթ վէ մէշհուտաթ պու թարաֆտ պիլտիրիլմէք իւզրէ, ասաքիրը Շահանէ միւշիրանը-տան եավէրը էքրէմը հաղրէթը բատիշահի Ալի Նիզամի բաշա, վէ Շուրաի տէվլէթ ադաբնտան Ալի Ֆուատ պէյ էֆէնտի հաղա-րաթը մայթելէրինտէ Մապէյնը Հիւմայուն իքինճի քեաթիպիգատ-րի վէ թահրիրաթը խարիճիյէ միւմէյյէղի Սէֆէր, վէ էրքեա-նը հարպկիյէ գօլ ադալարընտան Մէրճուրաղ էֆէնտիէր օլտուգլա-ը հալտէ, բաղաթ կիւնիւ ադյա-մը թուէ վաքտը Հիւմայունընա իրքեապէն օլթարաֆա իգամպուլ-ուլմուշլար տը։

«Մինամալ կաղէթասընը տիւնքի (էվվէլքի կիւնքի) չրգան նիւսխէ-սինին իճմալընտա Մըսրը Հալիմ բաշա հաղրէթլէրինին բէֆագա-թընտա եավէրանը հաղրէթը բա-տիշահտէն 4 եավէր իլէ շուու-պաթը միւթաատտիտէի իտարէեթ մէնսուպ 20 գատար մէմուր պու-լունտուղու հալտէ իլղէրոն վա-բրը հիմայունընա բաքիպէն վէ մաիմ օլմայան պիր ճիհէթէ միւ-թէվէճճիհէն ազիմէթ իթմիշ օլ-տուղու իչաա օլունուպ, պու ըի-վայէթ քիւլլիէն պիասլ ու էսաս օլտուղու կիպի, զիքր օլունան Իզզէդդին վաքտընը պիր մահալէ կէօնտէրիլմէյէրէք էլէվմ հա-մուղտա թամիր իտիմէքտէ պու-լունտուղու ճիհէթլէ իլանը քէս-ֆիյէթէ իպթիտար գէլընը։

23 իւլ սենէ 97

Մէգքիւր մէսէլէ հագգընտա Մաթ-պուաթ իտարէի պէհիյէսի թարաֆընտան տա աթիտէքի իլանը բէսմի մաթ-պաամրզա թէպլիղ օլունուշ տրը։

Կէչէնտէ Մըսրրատա զուհուր ի-տէն հատիսէնին քէսպը սիւքիւ-նէթ իյլէտիկի թարաֆը խրտիվի-եէթտէն։ վագը օլան իշարաթ-տան անլաշըրմըշ իսէ տէ, Մըսը-ըրն ասայիշ վէ էմնիյէթի վէ խը-տիվիյէթինէ իհսան պույրուլան ֆէրմանը ալի ահքեատընը մահ-ֆուզիյէթը թամմէսի նէզտը տէվ-լէթը Ալիյէտէ պէզայէթ միւթէ-զէմ օլուպ, իատէի ասայիշ էմրին-ատ հիւքիւմէթը մահալլիյէճէ իթ-թիհաղ օլունան թէտապիրտէն տօպալը։ Ապա իւլ Բահման բա-շա հաղրէթլէրինին թահթը բրյա-սէթինտէ թէչէքքիւլ իտէն դօսի-սիօն՝ էնգարէ վիլայէթինճէ չէ-քիրկտէն խասը կէօրէն եհալիյէ իանէ թօբլամագ իւզրէ պիր իանէ գօմիսիօնու օրմայրպ։ կէչէճէք սէ-նէ իչիւն թօխուսա միւհթաճ օ-լանլարա թավիզն (էօտիւճ) թօ-խում վէրմէք վէ պու եօլտա սուի խթիմալաթրն էօնիւնիւ ալմագ վէ էթրաֆտան կէչէճէք զախիրէ-նին վագթը իլէ եեթիշտիրիլէպիլ-մէսի իչիւն եօլարրն միւմքին մէր-թէպէ թանզիմ ու թէսվիյէ էս-պապընը միւզաքէրէ ինիլմէք իւզ-րէ թէչքիլ պուլրուլմուշ իմիշ։

—Նոյէրէ նամ զրրհը վաբօր՝ տիւն վօլօստան Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Իչիտիկինէ կէօրէ, վէքիլ կաղէթասընը բօսթա վէ թէչէկ-բաճ իտարէտի ալէյհինտէքի նէշ-րիյաթընտան տօպալը, իտարէի մէգքիւրէ թարաֆընտան իգամէ իտիլէն տավա իւզրինէ, թէտ-զիգմաթը եվվելկիյէյէ պագմադ իչիւն Ապրօ Սահակ էֆէնտի հաղ-րէթլէրինին թահթը բրյասէթլէ-րինտէ օլարագ պիր գօմիսիօն թէչքիլ պույրուլմուշ իմիշ։

—Մէարիֆ նէզարէթինին եէնի թէչլիֆ վէ թէրճէմէլէրտէն պի-րեր ճիւզի իչիւն 10 ար ղ. բէսմը բուխսաթիյէնին ախզընա տաիր վէրտիկի դարարընն ֆէսխ ու լաղ-վը՝ պա թէգքեբէի սամիյէ նէ-զարէթը միւշարիէյհայա պիտի-բիտիկի մաելմէնունիյէ իչիտիլ-միշ տիր։

—Տէրսաատէթ ճիվարընտա վէ միւհագաթտա պաղէն վուգու պուլան չէգաէթին բէֆ ու իզա-լէսի իչիւն մահալը մէգքիւրէտէ պուլունան զապթիյէ վէ զապբ-թանընն պիր գաչ միսլի տահա ի-լավէ օլունաճագ իմիշ։

—Պիր իթալիա սէֆինէսի Տէր-սաատէթէ կէլիրքէն, Ադալար տէնիզնտէ պիր թահթա բարչա-սը իւզրինտէ կէօրտիյիւ պիր ատէմի սանտալընա ալարագ Տէր-սաատէթէ կէթիրմիշ, վէ մեր-գուգընն պիր ինկիլիզ օլտուղընը անդարարագ ինկիլիթերրա գօնսո-լօսխանէսինէ թէսլիմ իթմիշ տիր։

—Սէլանիքտէն Մարէօ կաղէ-թասընա եավզէլտուղընա կէօրէ, եէնիճէ գաղասընտա 400 խանէ-տէն իպարէթ օլան կիւմլնճէ գարիյէսինտէ կէչէն հաֆթա զաբ-ֆընտա 247 Պուլկար ֆամիլեասը՝ Օրթօտօքս մէզհէպինի թէրք իլէ Գաթոլիք մէզհէպինի գապուլ իթ-միշլեր տիր։

—Եէմէնտէ Սէնա նամմահալ մեր-քէզ խասթախանէսի թապիպլիյի-նէ թաեին գրբընան պինպաշը Տք. Յոհեան Ցակոբ էֆէնտի չէհրը մէգքիւրէ միւթէվէճճիհէն տիւնքի կիւն հարէքէթ իլէմիշ տիր։

—Եենիշէհիր (Լարիսա) էհալի-սինտէն օլուպ, ասաքիրի Օսմա-նիյէտ միւլազիմի սանիլիքրիւթ-պէսինի հայդ պուլունան Ա.Հմէտ թէվֆիգ նամ չասընն գընտան գը-րալընն մայէթ պէօրիկիւնտէ խաթիսատ օլունմագ իւզրէ նու-նան ասքէրի սիլքինէ տախիլ օլ-մուշ օլտուղունու, վէ քէզալիք մուգատտամա եավէրը հարպ սիլ-քինտէ պուլունմուշ օլան Եիւզ պաշը Ակրոֆալը Գօսթանթին Զա-բալա նամ քինէնին սիրքը մէգ-քիւրէ գապուլ օլունմուշ օլ-տուղունու Ա.թինա կաղէթալարը եաղբեօրլար։

—Պունտան պէօյլէ աշար մէ-մուրլարը վէ խատէմ մաաշտաը վէ նագլիյէ մէսարիֆաթը վագթ ու զէմանը իլէ թէէմիլէ օլունմա-ղա իւզրէ ուսմամ վիլայաթը Շա-հանէեէ թէպլիղաթը լազըմէ իճ-րա օլունմուշ տրը։

—Գէպրբասա պու քէրրէ իճրա օլունան թահրիրի նումունասան անլաշշըրըղընա կէօրէ, ճէզիրէի մէգքիւրէսէ 187,140 նումունա մէվ-ճուտ օլուպ, պունուն 145,000ի Բում վէ 40,000ի իսլամ վէ 2500ի Գաթոլիք վէ 200ու Էրմէնի վէ 40 նումունու ճահուտի իմիշ։

—Գայոէրէյէ նամ վաբօր՝ համիլ օլուղու հաֆլէրի ճիտատէէ վէ պիր մէգտար միւհիմմաթը Հիւ-սէյնայա իսրաճ իլէմէք իւզրէ տիւն ադշամ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իլէմիշ տիր։

— Տէրսաատէթտէ պուլունան Իրան միւթէպէրանը՝ թէքքէի Հիւ-սէյնի վէ պիր միլլի մէքթէպ ին-շասը իչիւն Ա.յասոֆիա հիվարընը-տա պիր արնա միւպարակա կէլէմիշ-լէր տիր։

Օֆիտատա պուլունան էճնէպի գօնսօլօսլարը Պուկարիսթան վեր-կիսինին մէզտարը իչիւն միւզա-քէրէլէր իթմէքտէ վէ Տէրսաատ-էթ իլէ մուխապէրաթտա պու-լունմագտա իմիշլեր իսէ տէ, Ռուս գօնսօլօսու ասլա իչէ միւտախէլէ իթմէմէքտէ իմիշ։

—

Գն. ոբ Թրէզբ նամ խազինէ թահ-վիլաթընը համիլ օլանլարը չիմ-տիքի միւզաքերաթը մալիյէ ալէյ-հինտէքի բրօթէսթօլարը կիւնտէ կիւնտէ չիտատէլէնիյօր իմիշ։ Ին-կիլիզ ահապը թահվիլաթը վէ-քիլի Մ. Պուրգընն անլէրէ ճէվա-պէն Լօնտրայա եազմըշ օլտուղու վէ կաղէթալար իլէ իլան իթտիր-տիյի մէքթուպ՝ թէսքինը իչէթ-քեա վէ թէէմինը էֆքեար իտէ-մէմիշ տիր։

—

Թէպրիզտէն Թիֆլիստէքի Մշչ կաղէթասընա օգոստ. 10 թարի-խիյէ եազրլան պիր մէքթուպտա աթիտէքի ֆգրա օգունմուշ տրը։

«Թէպրիզտէ Ա. Գորդեանց Նա-մընտա էֆէյիճէ մուալիմ պիր էր-մէնի տէլիգանլրսը լիսան ըֆարիսի իլէ պիր լայէհա թանզիմ իտէրէք պունտա Իրան տէվլէթի ըէսմիյէ-սինտէ մէմուրիյ վէ եքեապիր թարաֆընտան վուգուա կէթիրի-լէն պիլիճիլէ նիզամընզլրզլարը թարիֆ իթմիշ վէ Իրանը տայմա զուլմէթը ճէհալէթտէ թութան եսպապը իպթիտայէի թային էյ-լէմիշ վէ Իրանա սէրիան իճրա-սը էլզէմ օլան իսլահաթը թէքլիֆ իթմիշ տիր։

«Ընէվճիվանը մուսմիլէյհ՝ լայէ-հաի մէգքիւրէյի տօղրուսան տօղ-րույա Իրան Շահը հաղրէթլէրինէ իրսալ իթմիշ օլմաղա, Շահը միւ-շարիլէյհ հաղրէթլէրի տախի զէքա-ու տիրայէթինէ միւքաեֆաթ իթ-մէք իչիւն մուսմիլէյհ սահիպի լայէհայը թէհրանա տավէթ իթ-միշ տիր։

«Ֆինագիգա Պ. Ա. Գորդեանց չէհրը մէգքիւրէ միւվասէլէթ ի-տէրէք, Շահ հաղրէթլէրինին թա-զիմ ու թէվճիհինէ մաղհար օլմուշ տրը։ Լաքին մուսմիլէյհ միլլէթտաչըմըզ՝ թէհրանտա պիր կիճէ մէճհուլ թիւրքլէրտէն տէհշէթլի սուրէթտէ եարալան-մըշ, վէ ֆէնա հալտէ պուլունտը-ղը իչիտիրմիշ տիր։ Եարայը պա-շընտան ալդա, պէնինէ գատար կէչմիշ, վէ լագբրաը իթմէք գուտ-ուէթինտէն տիւշմիշ տիր։»

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

Ա.Հմոն Հվա

(Պոռ ասպոն էլէնի էլէկտրիք)

Լոնտրա 5 հոկտ.

Վիէննատան Տէյլի Նիւ-ղէ պա թէլէկրաֆ եազլարընընա կէօրէ, Զար իլէ Ավսթրիա իմբէրաթորը-ընն միւլազաթը Վարսավիատա Պէլ-վեդեր սէրայընտա վուգու պուլա-ճագտը։

Պէրլին 5 հոկտ.

Ալէքսանիանը Միլլէթ պանգա-սը՝ ագօնթօսընը 100տէ 5 պուչու-ղա իպլաղ իթմիշ տիր։

Թունուղ 3 հոկտ.

Ժէնէրալ Յօսիֆ՝ Թունուղ գա-լէլերինին իշղալընա էմր վէրմիշ տիր։

Թունուղ Պէլինին պիրատէրի Ալի պէյի իլիճամ իթմէք իչիւն Մէճէղ—էլ—Պապա ասքէր վի-բրուա իթմիշ տիր։

Բարիզ 3 հոկտ.

Թան կաղէթասընը պէյանընա կէօրէ, մէճլիսը մէպուսանըն եէվ-մի իճթիմաը օլան հոկտեմբերին 28 ինտէ եէնի դապինէթօ հաղը պուլունմագ իչիւն Ֆէրի գապի-նէթօսը մէճլիսը մէպուսան իլէ մէճլիսը Ա.յանընն իճթիմաընտան 10 կիւն եվվել իսթիֆասընը վեր-մէյէ գարար վէրմիշ տիր։

Թունուղ 4 հոկտ.

Ուէտ Զարկուա գրրկընը՝ պու-բատա խայլիճէ հէյէճանը մուճիպ օլմուշ տրը։

Մ. Բուսթանընն տավէթի իւզէ-րինէ՝ Ինկիլիթերրա վէ Իթալիա կօնսօլօսլարը պու վագտա հագ-գընտա թահգիգաթ իճրա իթ-մէք իչիւն Զարկուայա կէլմիշլէր տիր։

Պէյլին պիրատէրի Ալի պէյին՝ ասիլէր թարաֆընտան տիւշրը ինհիրամ օլտուղու վէ պիր բարէ թօբ ղայա իթմէկի սահիհ տէյիլ տիր։

Գէբուան ալէյհինտէ մուհարէ-պէ իտիլէճէկի մուհագագա տրը։ Պիլճիւմի թէատրիքեաթ խիթամ պուլմուշ տրը։

(Սէէր Բէէէրէֆլը էլէ-ն ոռ ռահ-ֆեյէ մէ-բանոռ օլուռա.)

ԱԶԳԱՑԻՆ

Սալը կիւնիւ Գերերջ. Կաթողի-կոս վէ Բաթրիգ բրիթպէթլու Ա-զարեան էֆէնտի հաղրէթլէրի՝ իլք տէֆա օլարագ նիզամնամէ մէճ-լիսինին Սթամպօլ ազալարընը Գա-լաթա Ցիսու փրկիչ քիլիսէսինին մէճլիս օտասընա տավէթ իթմիշ վէ թաշրա մէրասասլարընտան նասպ օլունաճագ ազալարընն թա-յինինէ տէկին։ Եվվելճէ գալէմէ ալընմըշ օլան էվրագրն միւթալիա օլունմասընա, վէ մէճլիսին հինի քիչաարընտա վագրթ գայէ իթ-մէքտիգին մուվաֆրգը հալ վէ միւֆիտ պիր նիզամնամէյինին թան-զիմինէ տէր հալ միւպաշէրէթ ի-տիմէսինէ տարը պիր թէքլիֆ պէէտան էլէմիշ օլմաղա, մէճլիս իչպու թէքլիֆի պատէլ միւզաքէ-րէ գապուլ իթմիշ վէ մուճիպինէ մուամէլէ օլունմասընա գարար վէրմիշ տիր։

—

Պունտան ագտէմ Մըսրլրզատէ Անտոն պէյ հաղրէթլէրինին մուա-վենէթը նագտիյէսի իլէ Ս. Երու-սաղէմտէ սաթըն ալընըպ Տէրսաա-տէթ էրմէնի Գաթոլիքնախագահ-ըզը Բիւրսխինէ պախշ իտիմիշ օլան պիր գրթա արազետէ պու տէֆա կոստանդիանոս բատիշա-հըն վալիտէսի Ս. Հեղինէնին տէօրտիւնճու սաբրն իպթիտալա-ըընտա չէհրը մէգքիւրտէ ինչա իթտիրմիշ օլտուղու պիր ուլու քի-լիսէնին խարապէլէրի (աւերակ) պուլունմագտա օլտուղու ճիհէթ-լէ, պունըն գաղտըրըլըպ մէյտա-նա չըգարըլմասը, վէ քէշֆ օլու-նան ասաբ աթիգանընն հրգգ օ-լունմասը խուսուսունտա Ա.ղճեան Ֆագ. Մկրտիչ վարդապետ մէմուր թաեին գրբընմըշ օլտուղունտան, մուսմիլէյհ Բուհանինին պու կիւն-քի բօսթա վաբօրընա բաքիպէն Ս. Երուսաղէմ ազիմէթ իտէճէկի իշտիրմիշ տիր։

—

Սինոպտաքի էրմէնի մուհաճիրին էլան գապուլ օլունմաեընպ, Բուսխ-ալա իտատէրի իչիւն հիւքիւմէթը մահալլիյէ թարաֆընտան 35 լիրա քիրա իլէ պիր սէֆինէ թութուլմուշ իսէ տէ, պու իճրէթտէ տէ մուհաճի-ռինի մէրգումէտտէն թալէպ օլուն-մագտա իմիշ։ լաքին անլէրաէ 300 ղրշ. պիլէ վէրմէէ գուտրէթ օլմատըղընտան, պու հալ Մինոպ մութասարրըֆլըղընտան Գաթա-մունի վիլայէթինէ իյար օլունմուշ վէ ճէվապա պէքլէնմէքտէ իմիշ։

—

Թրապիզօնտան փոռնէ կաղէթա-սընա եազըլան պիր մէքթուպտա օգունտուղունու կէօրէ, օգոստ-ոսն 29ընտա իւնէէտէ պիր գաչ իսլամ՝ Մութապէան Սիմոն ա-ղանըն մաղազասընը պասարագ, նազարէթի նամ մախտուտընը էօլ-տիրմիշ վէ մալլարընը տա եազ-մա իթմիշլէր տիր։

—

Իշիթտիկիմիզ կէօրէ, միւթէ-պէր Ա.գտուլլահեան պիրատէրլէր Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերու-թիւնա նէֆիս պիր գաչ ֆօթօկ-րաֆ բէսիմլէրի իհսան իթմիշլէր տիր։

—

Մէվսուգ մահալտէն ալտըղրմըզ մալիւմաթա կէօրէ, Բումանիա Հովիւ Գեր. Գեորգ Վ. Իւթիւ-ճեան՝ Սթամպօլտա մուգիմ մէշ-հուր պիր ուսթունա պիր մէք-թուպ իրսալ իտէրէք, Բումանիա-տաքի էրմէնիլէրին հալի բէք զի-եատէ չայանը թէէսսիֆ օլտուղ-ունը, վէ կիւնտէն կիւնէ կէրի կիթաիքլէրինի, վէ պու բէվիչլէ 30—40 սէնէտէն սօնրա Բուսա-նիատա հիչ պիր էրմէնի գալմա-եաճաղընը պէէան իթմիշ տիր։

Մումմիլէյհ վարդապետ՝ Գեր-խորէն Լուսինեան Սրբազանն օլ թարաֆտա վուգու պուլան սէյ-եահաթընը տա զիքր իտէրէք, օ-էանատէ էհալի թարաֆընտան կէօսթէրիլէն ասարը թէվճճհիւ-հին մուվագգաթ պիր նիւմայիշ-տէն իպարէթ օլտուղընը, վէ մու-միլէյհ Սրբազանը ավտէթին, տէն սօնրա էհալիի մէրգումէնին, էրէնէ եվվելքի հալինէ տէօնմիւշ պուլունաբղընը իչար իթմիշ տիր։

Գեր. Իւթիւճեան Գեորգ վար-դապետ՝ քէնտի մատտի վէ մա-նէվի թէէսիրի տէ բէք տուն պիր մէրթէպէեէ էնմիշ օլտուղունու պէէան իթմիշ տիր։

Մումմիլէյհ Հովիւ՝ պու հալէ պիր խիթամ վերմէք իչիւն իբի իւչ տէֆա բաթրիգխանէյէ եազմըշ, թալիմաթ իսթէմիշլէ Բումանիատան ֆիւթուրսըզ էրմէնիլէրի ֆիլիւ-եաթատան զիյատէ նիւմայիշի ոէվ-տիքլէրինտէն, պու ախլագա թէվ-ֆիգան պիր թէէսիր կէօսթէրմէք իչիւն քէնտիսինէ տէ Պատրիարք. ֆօխանորդ (Բաթրիգ վէքիլի)ինե-վանը վերիվէսինի թայէպ իթ-միշ իսէ տէ, պունա բաթրիգխա-նէ թարաֆընտան նէ ճէվապ վէ-բիտիկի անլաշըլըմամըշ տրը։

Լաքին չուրասը թարիֆէ հա-ճէթ տէյիլ տիր քի, չու հալը է-սէֆիյիթիմիզ՝ Բումանիատաքի գա-բընտաշլարըմզը իսթիգալը ի-չիւն խայրը տէյիլ տիր։ պինապէ-բին էկէր բաթրիգխանէ չիմտիյէ գատար մահալը մէգքիւր միլլէթ-տաշլարըմզ իչիւն պիր թէսպիր իթթիխազիթ իսէ, պունտան սօնրա իչապը իճրասընա միւսա-բէքաթ իտէճէկինի իւմիտ իտէրիզ։

—

ՆԻԿՏԷՏԷ ՑԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՕՑԱՃԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻՑԷ

Ցունիս 28 վէ յուլիս 20 վէ 28 թարիխլէրի իլէ միվէրրախէն պիլ վասէթա մաթպաամրզա կէօնտէր-միշ օլտուղունուզ իւչ ատէտ մէք-թուպընըզ անճագ սեպտեմբեր 23տէ եէտիմիզէ վասլ օլմուշ օլ-տուղունտան, վէ պու թէէխիւբ հասէպիյէ պիղզարուր միւն-տերիճաթը մուճիպինճէ մուամէլէ օլունմամաբղընտան, պունտան պէօյլէ թարաֆիմզդա իրսալ եյ-լեէճէյինիզ մէքթուպլարը պիվա-սէթա կէօնտէրմէյիպ տօղրուտան տօղրույա քասթա իլէ իրսալ իլլէ-մէնիզ ըէճա վէ իխթար օլունուր։

ԱՀՎԱԼԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

61 ԻՆՃԻ ՊԷՆՏ

Պաղելարը իւմիալէրինէ մուվաֆիգ, վէ պաղելարն իւմիալէրինէ տախի մուղայիր օլարադ, Պէրլին գոնկրէսինին 61 ինճի մատէսի, վագաա աղբը աղբը, ֆագաթ էսասի սուրէթտէ, թարիքի թէսվիյէատ իլերուլէմէքտէ տիր։

Ալիը մուազամ տէվլէթլէր, վէ Պապը Ալի, քէնտիլէրէ տիւշէն վազիֆէլէրինի, իճապը հալէ կէօրէ իճրա իլէմէքտէ օլտուգլարը հալտէ, իչէ ալէագատար օլան էհալի նէ՞ եաբմագաա տբը։

Քէնտի խալը ու սէվապլարը իչիւն թասավվուր պուլրուլան խալահաթը ազիմէեէ, քէնտիլէրինի հաղբրամագտա, վէ էզլէ պիր հալէ չայան պուլունտուգլարընը, քէնտի ամէլլերի իլէ խպաթա ղայրէթ իթմէքտէ՞ մի տիրլէր։

Մէսէլէեէ ալէագատար օլան էհալի տիմէքլէ, էհալիին չու եապու գբսմընը անլաթմագ խաթէմէյիզ։ Միւսլիման վէ Խրիսթիան, հէր ճինս վէ հէր սընըֆ էհալի, Էրմէնի, Թիւրք, Հաղ, Բիւրտ, Ավշար, Ռում, Նեստորի վէ սայիրէ պիղիմ ինտիմիզտէ, վէ մէսէլէնին հուզուրընտա, քեֆֆիֆէսի տախի պիր տիրլէր։ Եալընըզ պուպիրլինին նէ օլտուզունու անլամատան, եախօտ քէնտիլէրինէ անլատան պուլունմամշ օլան պիր սընըֆի խաղ վար տբը քի, հաթթա իչէրինտէ պաղը հիւքիւմէթ մէմուրլարը տախի պուլունմուշ օլտուղու հալտէ, քէնտիլէրինի պուպիրլինին խարիճինտէ ատտ իթմէքտէ, վէ անա կէօրէ հարէքէթ իթմէքտէ տիրլէր։ Վէ պու հալին նէթիճէլէրի էյի օլմատըղընը քէնտիլէրինէ իւմթաբ, վէ թարիքի սէվապը նասիհաթ իթմէեէ մէճպուր պուլունան թիւրք բէֆիդլէրիմիզ տախի, պու վազիֆէյի մուգատտէսէլէրինի իճրայէ հիչ պիր էսէր կէօսթէրմէեօրլար։

Նէ՞ տէյօրուզ, պըրագալըմ պու վազիֆէլէրի իճրասընտա գուսուր իթմէքլէրինի, հաթթա մուղայիրի օլարադ, ագսի պիր նէթիճէ հուսուլէ կէթիրմէք իւզրէ, իպրազ իթմէտիքլէրի ղայրէթ վէ իշկիւղարլըգ գալը՞եօրմու։

Հաթթա, տէօրթ պէշ սէնէտէն պէրու, վան կէօլիւ իւզէրինտէ պիր վաբար գումբանեասը թէշքիլի իչիւն չալըշմագտա օլան պաղը Էրմէնիլէրին, սըրֆ միլք ու էհալիինին խայրը իչիւն տիւչիւնիւպ մէյտանա կէթիրմէք իսթէտիքլէրի պէյլէ պիր վասթայը թիճարէթի պիլէ, Բիւրտլէր վէ Էրմէնիլէրին եէնի պիր ատավէթինէ սէրմայէ իթմէեէ դալգըշանլար, երինէ թիւրք բէֆիդլէրիմիզ տէյի՞լ մի տիրլէր։

Էրմէնիլէրին պունտա, Բիւրտլէրէ խասիմ կէօսթէրիմէսինէ նէ՞ սէպէպ օլապիլիր։

Պիր գաչ նէֆէր Էրմէնի թիճարլարըն, տէվլէթին գանուն ու նիզամը, վէ պա իմթիյազ վազ օլունաճագ նիզամթը մախսուսէսի թահթընտա, վան կէօլիւ կիպի, էմրի թիճարէթէ զայէթլէ լիւզումս պուլունան պիր սուլթանլարտէ, պիր գաչ գրթա վաբար իպլէթմէյէրինատէն, վէ պու թէշպիսուէրի իլէ, ումմա օ ճիվար խպզրընըն պիր տէրէճէյտէք իհեասընա սէպէպ օլմալարընտան, մախսուսէն Բիւրտ գամընա. Քայիսէտէն պաղդա նէ՞ մաղարալթը օլապիլիր։

Պարէ Թիւրք բէֆիդլէրիմիզ, պու խուսուսա պիր էյիճէ իյգահ իթմէսէլէր տէ, պիգիմ իլէ պէրապէր պիւթիւն տիւնեանընն տախի ճէհալէթ կէօզլէրի աչըլա, վէ Էվրօբալըլար վէ Ամէրիգալըլար տախի, սէպէպի իհեալարընա վարթա օլան պու եօլտա չիրքէթէլէր թէչքիլինատէն օլան խէթալարընը կէօրսիլէր, վէ Քաղբը հալտէն տիլէնճիլիք հալինէ եիւքսէլմէք իլմինի թահսիլ իտերէք տուա իթսինլէր։

Ահրնաճագ հալ...։

Պիզ, Միւսլիման վաթանտաշլարըմըզընը, պէլքի հէր չէյտէն զի. եատ իհթիյաճլարը պուլունան պիր իլի միֆիտ կաղէթալարա մալիգ օլարադ, ասրըմըզ բօլիթիգասը վէ մէտէնիյէթի բուհունա, քէնտի հալլերինէ չաեան տերէճէտէ վէ միւնթազամ պիր հալտէ, վագբի, վէ թարիգի հուրրիյէթտէ, ալէմի միլէթհայեիւր գբլաճագ թէգատտիւմէրտէ պուլունմալարընը թէմէնի իտերէք, պաղալարընը գուսուրունու, էլիմիզտէն կէլէպիլտիյի գատար քէնտիմիզ տօլտուրմայա չալըշալմ։

Քեռաֆֆէմիզին տախի էվլատը պուլունմուշ օլտուղումուզ պուվաթան. էճնէպիլէրին մեճհուլ տօսթլուգլարը իլէ սէլամէթ պուլամագ. իլա, վէ հեր հալտէ քէնտի տախիլի իթթիֆագըմըզ իլէ սէլամէթ պուլաճագ տբը։

Պունու Միւսլիման վէ Խրիսթիեան, ճէհալէթ բերտէսի իլէ կէօզիւ գարանմամշ, վէ թէասիւպ պուղլարը իլէ եիւրէյի սօումամշ օլան հիչ պիր ֆէրտ, հիչ պիր վաթանբերվեր, ինքեար իտեմէզ։

Ֆագաթ թէէսսիւֆ օլունաճագ եէրի չուրասը տբը քի, պագլարընը, պիլէրէք եախօտ պիլմէյէրէք, հուսուլինէ վէ եախօտ տեվամընա սէպէպ օլտուգլարը պաղը էմնիյէթսիզլիք ալէամէթի, թարաֆէյինին միւճրրետ իգթիզալը ատտ իթթիլի մէզքիւր իթթիֆագընի իգմալէ վարտբրըմսընա մանի օլմագտա տբը։

Պայգա միլէթլէրին բօլիթիգալարը ավօդաթլըղընա կերիչմէյէրէք, չիւնքի օնլար օ վազիֆէյի պիղտէն չօգ ալէա սուրէթտէ էյֆա իտեպիլիրլէր, պիզ եալընըզ, մէնսուպ պուլունտուղումուզ Էրմէնի միլէթինին, Միւսլիման վաթանտաշլարը իլէ, օլան միւնասեպաթը եսասիյէսինտէն պահս իտելիմ։

Միւսլիման էհալիինին, այնի միլքտէ, այնի Օսմանը տէվլէթի իտարէսինտէ եաշամաեա, նէ տերճեճտէ թապիի ալէագալարը վար իսէ, Էրմէնի միլէթինին տախի, զերբէ գատար պիր ֆարգը օլմագսրզընը, այնի սուրէթտէ ալէագասը վար տբը. օ տերէճէեէ գատար քի, պու իքի էհալիլերին մէզհէպճէ ֆարգլարընը հիսապը գօյմատըղըմըզ հալտէ, այնի պիր միլէթ կիպի օլտուգլարընը թէֆրիք իթմէք գապիլ օլմաճագ իտի։

Պունու պիր միւտահէնէ տէրի սէյլէմէյիզ. չիւնքի մութլագա պիր չէյ սէյլէմէք իչիւն պիզէ իճապար իտէն պիրիսի եօգ տուր. վէ էկէր միւտահանէ իլէ սէյլէմէք իճապ իթսէ, պիւսպիւթիւն սուս տուրուր իտիք։

Պունունլա պէրապէր Էրմէնիլէրին իտարէյի հաղբրէ թահթընտա, քէնտի հալլերինատէն պիւսպիւթիւն խօշնուտ պուլունտուգլարընը տախի գապագ իտէնլերտէն օլմատրգտան պաղդա, հիւքիւմէթի Մէնիյէ թարաֆընտան իհսան պուրուլան սերպէսիյէթիմիզ տայիրէսինտէ, Էրմէնիլէրին ասըլթը սէպէպլէրինի, միւքէլյի տէվլէթին նաբար ու տիգաթ վէ մերհամէթինէ թագտիմ իլլէմէքտէն կէրի տուրմատըղըմզ տախի մէյտանտա տբը։

Վէ իտարէի հաղբրէնին իսլահը իլէ, տէյիլ եալընըզ Էրմէնիլէրին, իլա Էրմէնիլէր իլէ պէրապէր իսքեան իթմէքտէ օլան Միւսլիման էհալիինին տախի, այնի իսլահաթ նկմէթլէրինէ նայել օլմալարընա, հիւքիւմէթը Մէնիյէնին գարար վերմիշ օլտուղունա, էն զեեատէ մէմնուն օլանլարտան պիրիսի տախի պիզ պուլունտուք։

Ֆագաթ իսլահաթ թալէպ իթմէք պաղդա չէլ տիր. սատագաթա դարշը հարէքէթ իթմէք պաղդա չէլ տիր։

Էրմէնի միլէթի եաշատըղըմզ տէվրին հուրրիյէթ վէ թէգատրիւմինէ շաեան պիր հալտէ, վէ քէնտի Միւսլիման վաթանտաշլարը իլէ իթթիֆագը թամէմ իւզէրինէ եաշամագտան պաղդա պիր արղուտա պուլունմուշ օլմաղքտան մատտա, պուլունաճագը տախի եօգ տուր։

Պունու իսպաթ իտէճէք էյլէ պիր հագբգի սէպէպ վար տբը քի, աղ չօգ ագլը պաշընտա օլան հէր քէս, պու սահիհլիյի իքրար իթմէմէք իչիւն միւճիբրէա ագբլ իրտիրէմէյէճէք պաղդա պիր մագսէտ մալիք պուլունմուշ օլմալը տբը։

Պու հագբգի սէպէպ տախի, Մաազալլահ պիր կիւն Էրմէնիլէրին Օսմանլը պայրաղը թահթընտան չըգարբլըգ, Ռուսիա ովկիանոսը իչինտէ ղայպ օլմալարը գօրգուսու տբը։

Զանն իտէրիզ քի, Էրմէնիլէրին իչինտէ պէօյլէ պիր իհթիմալտէն զիեատէ, պաղդա պիր չէյտէն չէ. քինէն ատէմ քէք նատիր պուլունուր։

Պունու պիզ սէյլէսէք տէ սէյլէմէսէքտէ, վուգուամը թապիի. յէ աչինա օլան հէր քէսին իքրար իտէճէյի պիր սահիհլիք տիր։

Պիզ քէնտի թարաֆըմըզտան եալընըզ չու գատարընը իլավէ իթմէք իսթէրիզ քի, Էրմէնիլէրտէն բէք չօգլարընը, Էրմէնիսթանտա իհրա պույրուլաճագ իսլահաթ իւզէրինէ մէմնուն օլտուգլարը էն պէօյիւք սէպէպ, էօյէ պիր իսլահաթը միւնթազամէ սայէսինտէ, պիր կիւն, Էրմէնիլէրին Ռուսիա գարագուլու հիւքմիւ թահթընա կէչէրիլմէլէրի իհթիմալինին էօնիւ ալընմըզ օլաճաղը ճիհէթի տիր։

Զիւնքի հէր Էրմէնի էյի պիլիր քի, Էրմէնիսթանընն բիլիթիգաճա վէ ճօղրաֆիաճա հալի, հիչ պիր սուրէթտէ այրը պիր տեվլէթլիք թէշքիլինէ միւսայիտ օլմատրղընտան, կէրիտէ գալան հէր նէվի մեսուտ հալէրի, Ռուսիա հիւքմիւ թահթընտա նէ տերէճէտէ միմ քիւնիպզ իսէ, տեվլէթը Ամիւէ հիւքմիւ թահթընտա տա օ գատար իհթիմալտէն տիր։

Պու աչիքեար սահիհլիք մէյտանտա օլտուղու հալտէ, պիր թագըմ արաճիֆլէր իլէ Էրմէնի միլլէթինէ խէեալի մագսէտլէր համ իտէրէք, Անատօլուտա գարընտաչ կիպի եաշամաեա մէճպուր վէ միւսայիտ պուլունան Միւսլիման վէ Խրիսթիեան էհալիլէր պէյնինտէ էմնիյէթսիզլիք, վէ անրն նէթիճէսի օլան ղարաղ վէ նէֆֆանիյէթ թօխտումարը էքմէք, քէնտիլէրինի վաթանբերվէր ատտ իտէն թիւրք բէֆիդլէրիմիզ նէ՞ սուրէթտէ քէնտի վիճտանընա մուվաֆիգ պուլուեօրլար։

Իչինէ պուրասընա հիչ պիր վէճհ կէ ագբլ իրտիրէմէեօրլուզ։

ԲԱՅԹՓԻԿԻՆ ԽՕԲԹԻՐԸ (1)

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՆՈՑՆ 'Ի ՎԱՆ

«Աչ՛ուն Զէր 'ի էջ՛-ի Զէր»

Այս է մեր առաջին և վերջին բառը Միացեալ Ընկերութեան այն երեսփոխանաց համար, որք՝ մեր հիւրակցին պէս՝ ճշմարտութեան առաջ աչք կը փակեն, ուսման աշխարհակալութեան առաջ՝ դողոց կը փակեն, և անկեղծ յայտարարութեանց յառաջ՝ ժողովրդեան հետ ալ կողոկ կը խաղան։

Սակայն ի սէր հանրութեան՝ կը զիջանիմք դարձեալ՝ որչափ որ ալ ոչ մեր ժամանակը ոչ մեր զբաղմունքը ներեն մեզ, Պ. Երեսփոխանին թիւր դատմանց դէմն առնուլ, իւր իսկ կարգաւ և բերանով։

Պ. Երեսփոխանն հակառակ իւր յայտարարութեան՝ թէ մեր յոդուածոյն անաչառութեան և ճշգրտութեան կողմանէ պակասաւոր ըլլալը պիտի ապացուցանէ՝ նոյն ինքն իսկ, որպէս վայել էր կրօնաւոր կուսակցի մը, կը փաստաբանէ իրերը խեղաթիւրելով և մեր կարծիքը ապացուցութիւններն ընդլուութեամբ անցունելով՝ չնչին եպերանք կը չվէ մեր նկարագրին, որ նոյն իսկ ներկայ և իրենց համամիտ պաշտօնակցաց վկայութեանն արժանացած է, թէ ըստ ոյզ է և իրաւացի։

Դատեցէք ուրեմն,

Մենք չեմք ըսած՝ թէ գիշերօթիկները ցրուեցէք, այլ հարուստ գիշերօթիկները ցրուելուն ճարը նայեցէ՛ք, որպէս զի 350 ոսկւոյ ինչայ ձեր խնայած լումայն և ըստ այսմ նոցա փոխան՝ եթէ է հնար՝ աղքատիկ մանկունք առէք։ Այս ասութիւն չէ ըմբռնած Պ. Երեսփոխանն, որ մեր յօդուածն առանց լապտերի կարդացած կերևայ։

Կըսէ դարձեալ՝ թէ վարժապետանոցին ելանող աշակերտք՝ եթէ երբէք վարժապետալ լինին՝ վանէն դուրս գաւառաց մէջ դասախօսելու զրկանաց և չարքաշութեանց փոխարէն ոչինչ վարձքով չեն կրնար փոխարինիլ։ Սակայն մենք Նոռաբէյն վարձք և ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՒՆ ՍԷՐ ըսած էինք, ուստի ճշմարտէ չէ և ըստ իմացման յօդուածագրին ՀԱՐՈՒՆ կը նշանակէ։

Բաց ասսի՝ զրկանք, հեռաւորութիւն և այլ գաւառացի ժողովրդեան համար ջուրի պէս բաներ են, որք Պոլիսի մէջ ծանր բեռանց տակ ամէն զրկանք և ամէն թշուառութիւն յանձն առնլով՝ կաշխատին տարիներով լոկ հացի մը համար, չուներնալով այլ բարոյական նպատակ մը անգամ։ Վանեցի վարժապետն ըստ այսմ՝ աւելի գեղեցիկ իրաւանց յայսերով պիտի յանձն առնու այդ զրկանքը և պիտի աշխատի նուազագոյն վարձքով, վասն զի Հայաստանցին Պ. Երեսփոխանին և այլ Պօլսեցւոց պէս չկեն. ցաղիր։ Պ. Երեսփոխանը կը կարծէ՞ որ Վանեցի վարժապետը Պոլսեցւոյն պէս 15—20 ոսկի պահանջէ ուսման ճիւղ մը անդորրութեամբ դասախօսելու համար իւր սիրելի Հայաստանին մէջ։ Զրկանք, հեռաւորութիւն խօսքերն իբրև զծնծղայս զողանչականս կը հնչեն չարքաշ բանասիրի մը ականջին, որ ամէն բան յանձն կառնու ի սէր ազգին, և միայն տեսական հայրենասիրութիւն մը կը ցուցուցնեն այնպիսի մարդոց բերանն մէջ, որք կակուղ բարձերու վրայ՝ ոսկի երաշներով կապրին . . . Ուսման զինուորը՝ նահապետ մըն է տգիտութեան պատերազմի մէջ։ Այս խօսք՝ չէ՛ բանաստեղծութիւն մեզ համար, Պ. Երեսփոխան։

Մենք չէինք ըսած թէ վասպուրականի տեսչութիւնը ՉՆՉՈՒ, այլ յայտնած էինք թէ՝ նոյն իսկ ըստ Պ. Զերազի մէջ բերած վկայութեանց՝ Պ. Փորթուքալեանի դարձը ամենայն ինչ կը խաղաղէր. Պ. Փորթուքալեան՝ վասպուրականի տեսչութիւն ըսել չէ՛, որով և մասնաւորէ յընդհանուր մոլորութեամբ մը մոլած կերևի Պ. Երեսփոխանը՝ կամ լաւ ևս Պ. Երեսփոխա՞նը։ Պ. Երեսփոխան(ք) կա՛մ պէտք է մեր յօդուածին մէջ ցուցունեն վոդոբանի գեոգրաֆիական ջնջուելը՝ պէս իմաստ մը, կամ յայտնեն անկեղծաբարոյութեամբ թէ իրենք են աչառող և անճշգրիտ ու պակասաւոր։ Խօսել և գրել յառաջ խորհիլ ուսանելու է, կըսէ Մեծն Բասկալ։

Այո՛ հասարակաց ուրեանց ֆասքէտ վարժապետանոցի տարեկան ծախքը 700 ոսկւոյ հասած է փակողաց արտասանութեանցը մէջ, և մեր այս ըսածին ապացոյց է Յովհ. Եփթորոսեան փյառաջաբանութիւնը, որ 350—400 ոսկիէն անդին չանցնիր։ Պ. Երեսփոխանը կըսէ թէ 615 ոսկին անշուշտ 700 ոսկւոյ պիտի հասնէր՝ եթէ յառաջիկայ տարւոյ ամբողջ ամսականներն 'ի հաշիւ առուէին, մենք ալ կըսեմք այդ ամսականները ՀԷՔԼՈՒՆ Ծանը են (10էն մինչև 15 ոսկի մասնաւոր ուսմանց վարժապետներու համար) և զա՛նս գլխաւորապէս պէտք է ՆՆՉԵԼ զոր զգացուցած էինք՝ կարծեմք՝ ա ժանագոյն վարժապետներ պէտք է յուզարկել ըսելով։ Այս մասին, Պատրիարքարանէն և Ընկերութեան մեծն մեր առած վերջին տեղեկութիւնք բոլորովին ամոթալի են փակողաց դատին և պատրաստեմք հրատարակել, եթէ դեռ ևս պնդելու միտք ունին մեր հարեւնասէր Երեսփոխանք։ Այս տեղեկութեամբք դարձեալ կը հաստատուի մեր ըսելը թէ «թերևս «ոչ այնչափ ստուգեալ դիպաց «յայտնութեամբ» կը խօսէր Պ. Զերազ։

Պ. Երեսփոխանը կը յայտնէ թէ Պ. Զերազ թուանշաններով կը խօսուէր, և յիրաւի պարոն Զերազ կը խօսէր այնպիսի թուանշաններով, որք տիրապէս թուանշան (չիֆռ) էին մեզ և ամէն լսողաց համար։ Վարժապետանոցի փակումը՝ աւելորդ ծախքեր բառնալ կը մեկնէ Պ. Երեսփոխանը. ահաւասիկ հակասութեանց ծայրագոյնն, որով ըսել կըլլայ թէ ընկերութիւնը այդ վարժապետանոցը բանալով՝ աւելորդ ծախքեր բացած է և այժմ գոցելով՝ աւելորդ ծախքեր կը գոցէ. ըստ այսմ այդ ընկերութիւնը բանալ — գոցելու համար ծակ կարաս լեցնելու պէս բան մը կընէ. արդ կը հարցանեմք ամէն ողջամիտ անձանց թէ այսպիսի հակասական և անզգոյշ գործածներ ընկերութեան վրայէն ժողովրդեան ՇԱՐՔ համակրութիւնը կը պակսեցնե՞ն թէ կաւելցընեն։ Այս է մեր ուզած և ձեր չիտուած պատասխանը, Պ. Երեսփոխա՛ն։

Պ. Դ. Զօհրապեան անուն պատանւոյն ճառը չեմ գովեր եղեր, այո՛ վասն զի սրտէն աւելցածը կը խօսի բերանն, և մենք նոյն օրը տեսանք՝ որ այդ պարոնը՝ խօսելու համար միայն խօսեցաւ՝ ինչպէս կըներ Հռովմայեցի հրետորին մէկը։

Բայց ձեր վրայ հակառակ տըպաւորութիւններ ըրեր են այդ ճառերը, իմ ի՞նչ փոյթս, այդ փա՞ստ է մինթէ նոցա լաւագոյն կամյառեգոյն լինելուն՝ մանաւանդ ուր դուք ալ նորա համամիտներն եռանդուն մէկը լինելով՝ 'ի հարկէ պարտ էիք թէ չար թէ բարի, կարծել զայն լաւ։ Բայց չէ այնպէս Պ. Երեսփոխա՛ն, վասն զի ՄԻ ԵՒ ՆՈՅՆ ԱՆՁԸ Ե՛Ի ԴԱՏԱՒՈՐ Ե՛Ի ԴԱՏԱԼԱԶ ՉԻ ԿՐՆԱՐ ԸԼԼԱԼ։ Թնճուկ փաստաբա՞նք լաւ կը հասկնան այս խօսքը։

Այն յայտնութիւն, թէ Պարոն Զերազ ՆԵԼԼ դիտմամբ այնչափ խօսած է՝ ժողովոյ ժամերն սպառելու համար, հաղորդած է մեզ նոյն իսկ Պ. Զերազի համամիտներն բայց և ինձ անծանօթ անձ մը, որ Պ. Զերազի ճիշդ թիկանց կողմն նստած երբեմն յուշարարութիւն կընէր անոր՝ երբեմն զիս համոզել կը ջանար բազմաբանութեամբ։ Երբ նիստ չէ չէ՛ բաւական զոցելու վճիռ տալու համար վարժապետանոց մը, զոր բանալու համար տարիներով խորհուած ստակ ժողուուած և մինչև այս աստիճան հասցնելու համար 1600 ոսկւոյ մօտ գումար մը խարճուած է։ Եթէ հիմայ փակի այդ գաղրոց՝ ո՞չ ապաքէն այդ 1600 ոսկին զուր վատնուած և ծովը նետած պիտի ըլլամք, նկատելի կէտ զոր լուրջ ժողովրդեան ուշադրութեանը կը յանձնեմք։

(Շարունակելի)

ՈՒՆԿՆԴԻՐՆ

ՆՈՒԹԳ

ԱԶԳԱՑԻՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՐՏ

(Շարունակութիւն տես թիւ 1251)

Գնամք, եղբարք իմ և հա՛րք, մըտօք հին աշխարհ մի, ընդ որոյ իմաստութիւն զարմանալի չէ դադարած տակաւին ամբողջ Եւրոպա, և որ աւա՛ղ չգիտաց դյարգ իմաստնոց իւրոց՝ խաւարչտին զընդաններու մէջ փակելով նոցա ազատ և առաքինի հոգիներն. այսպիսի աղամղիին բանտի մը մէջ եմք. հագիւ լուսամուտ մի՝ 'ի ձեղուանէն բացեալ՝ թոյլ տայ ներս մտանել թափառական ճառագայթից արեգական 'ի լուսաւորել զայն վայրն, ուր մահ էր բունեալ, ուր մահ կը բողոքէր այդ նուաղ ղողից ընդդէմ՝ թէ է՞ր անցանէք ըստ այս սահման, որ իմ է։ Քառմեկի նշանակներ ցուցանեն թէ հէք մահապարտ մոյ հուսկ հառաչանաց վիհն է այդ. երիտասարդք թաղծադէմք, ելեկերատ, Կրիտոն և Փեդոն՝ ողբան իւրեանց անզոյգ վարժապետին Սոկրատայ օրհան, որ անխռով բազմեալ 'ի մահաբոյր մահճի՝ մոլեխնդին գալստեանը ՇԱՅ ՆԱՅԻՑ։ Ճշմարտութեան և բարոյականի այդ նահատակն՝ անվրդով է դեռ և ծորէ յիւր մեղուանման շրթանցն այն գեղեցիկ իմաստներն, այն անմահական պատասխանատուութիւններն յաղագս անմահութեան հոգւոյն, զոր լալով ընթեռնումք յանախ յոսկեղէն մատենանն Փեդոնի։

Ահա հասանէ բանտապանը՝ մահաթոյն 'ի ձեռին՝ աչք յարտասուս, և մատուցանէ զայդ հեղուկ մահն առ գերադոյն իմաստասէրն հանուր հեթանոսութեան, որ անդողդոջ ձեռամբ քամէ աշխարհի մատուցած այդ վերջին և ամենադառն կայլակները. լալիւն, գոռումն, աղաղակ և ողբք զաւակաց և կնոջ և աղերսք գորովականք չեն դրդուեր բնաւ հէք փիլիսոփային տիեզերական օրրան, և ըստ յառաջելն 'ի մահ՝ հուպ ընդ հուպ մին քան զմիւսն գերազանց իմաստիւք սփոփէ զհամակս իւր։ Բայց յանկարծ փոխի տեսարան, Թոյնն իսկ և իսկ ազդելով կթոտին ծուկք նորա, և այն ինչ սարսուռ օրհասին 'ի սիրտն արշաւէր՝ իմաստասէրն հեթանոս՝ որ ցայն վայր չէր խօսած անպատեհ ինչ՝ նուաստ գաղափար ինչ՝ գէթ առ 'ի փրկել 'ի մահուանէ, գառնալով առ իւր սիրելին Կրիտոն՝ ասէ տղայօրէն։— Աքաղաղ մի Ասկղեպայ ուխտեցաք, Կրիտո՛ն, կատարեսջիք զուխտս մեր (1)։ Այս եղեն վերջին բանք ծերունւոյն և այս այն յետին ուամօթապարտ տկարութիւնն, զոր մարդկային հանճար մի և անվրկանդ սիրտ մի բերէր յանձին՝ յետ այնքան փառաւոր դիմամարտութեանն ընդ կրից։ Ափսո՛ս, Սոկրա՛տ, որում բարբառել ետ զգացումն մահուան, զոր ինչ իմաստութիւն պահած էր 'ի կեանս Ափսո՛սքեզ, մե՞ղք իմաստութեանդ, որ յիմարութիւն է եղեր ապաքէն։

ՀՈԳԻ

Գնացէ՛ք փութ իմաստունք, որ կոչիկէ վեր ելանելով՝ բարութեան և կատարածի վախճաններն անմեկնելի առածոց, անգործադրելի սկզբանց մէջ որոնէիք. գնացէ՛ք խստակրօն Պիւթագորեանք՝ որ երկնչէիք բակլայի ոչինչ հատիկէ մը և տերևոյ միոյ սասափունէն. գնացէ՛ք գէտք և ախտաբակք, որ սարսափէիք՝ երբ վարսամ տեսանէիք՝ երբ փչրէր ոտին ամանն. գնացէ՛ք դուք Կաթսայք Դոդոնեան և պատգամք Դեղփեան. գնացէ՛ք դուք ամենեքին սին քերթողք, որ երեսուն հազար աստուածոց մեսպաչառութեան քարոզներով՝ պղծանուէր բագիններ կանգնեցիք և հէք մեհկանացուաց հեծել տուիք ընդ բռնութեամբ ձեր իմաստակութեանց. գնացէ՛ք դուք խաւարք և խաւարիներ։ Թերևս մի՛ն միայն ի ձէնչ ծանեաւ Արեգակը, որ ի ծագել կորսուեցաք դուք չրմոլիկ աստեղք, Թերևս մի՛ն միայն, որ Ադրիական ափանց բացերէն լսեց հեռաւոր զայն-ահաւոր ձայնն, որ գոչէր, ὅτι Πὰν ὁ μέγας τέθνηκε. «Պա՛ն մեծն մեռա՛ւ»։ Դադարեցան պաշտամունք դիցանկա՛ւ. ջանդընկէցին Արամազդ, անկա՛ն Պղուտոն և Պոսիդոն, խայտառակեցա՛ւ այդ պիղծ երրորդութիւն, լռեցան պատգամք, լռացան մարգարէութիւնք։

Գեթսեմանի յոգնատուր պարտիզին մէջն եմք, եղբա՛ր քրիստոնեայք։

---

(1) Հայ լեզուին մէջ այսպիսի բառո՛ւ կայ և ոչ կրնայ լինել։ Բայց Պ. Երեսփոխանին զորձնական խծրիծը լաւ գտած կերևի՝ ըստ իւր հրաշագործ հայկաբանութեան՝ իւր պատշաճ վերադիրը։

---

(1) Պղատ. Փեդոն Եզ. անմահն հոգ։

կը խորթան ձկնորս վարդապետը, մինչ վարդապետաց Վարդապետն՝ որում կրկի ծունը ամենեցուն՝ ծնրադրած ողբայր, տրտմէր և աթթէր քրտանց կայլակներով ծանրակաս բաժակի միոյ յառաջ, որ տուին էր մարդկան յանցանաց. Անցո՛, Հա՛յր այդ դառն բաժակը . . . Ո՛չ, Ցիսուս, ո՛չ, պիտի ժակը . . . Ո՛չ, Ցիսուս, ո՛չ, պիտի քամես զայդ, պիտի նահատակիս, անպարտսկա՛նդ Ցիսուս, որպէս զի ՀԱՍՊարտսկա՛նդ ՇՆՈՐՀԱՑ։(2) Եւ սուղ ինչ յետոյ՝ աստուածորդին՝ մարդկաբար թէ աստուածաբար՝ սակայն մեռանէր յանարգական փայտին . . . Գողգոթայի խաչը՝ լաստափայտն եղև մարդկային ոճրագործութեանց ըրհեղեղին մէջ. անպարտական արիւնը՝ արբե՛ց ոճրագործին հակատէն պարտաւոր արիւնն, և գերազոյն Հոգին աւանդեցաւ՝ ուստի էջն՝ ու ի փրկել զհոգիս մարդկան, Ամենայն ինչ կատարեալ էր։ Այսպիսի տեսարան մը, զոր իբր ընդդիմապատկեր միւսոյն յանդիմանելի ձեզ, եղբա՛ր քրիստոնեայք, այսպիսի տեսարանմը՝ պէտք էր գորովել տալ զՑուդիանոս անգամ և զՊայիլ և զՍպինոսա։

Հոգին, որ չկարէ կեալ առանց սեպհական անդոյ՝ չորս հազարէ՛ աւելի ամեր զուր փնտռեց զիւր ճարակըն Ոսիրիսի և Եղեսիսի գաղտնեաց մէջ. սրբանուէր սաւաններ ընդ վա՛յր պարզեցան ամփոփելոյ համար այն անազգակ խէժը, զոր երկիւղածութեամբ հաւաքէին Տրուիտք անմաքուր ոստոց վերայէն՝ բարէ՛ անմաքուր ձեռօք։

Հոգին, եղբարք իմ և հարք, որպէս զի ճշդեմ խօսքս, մարգոյն էութիւնն իսկ է, և այդ թեթև էութիւն՝ որ կայ իբր 'ի ծագ ասղան կենցաղոյս, ունի վի՛հ աստուստ, ունի և վի՛հ անտուստ, մին անցեալն, և միւսն ապագայն, ոչնչութիւնն ու անհունութիւնը. կրկին խորհո՛ւրդք անմեկնելիք։ Ինքն իսկ հոգին՝ գաղտնիք մըն է արդէն ընդ մէջ սոյն սոսկալի գաղտնեաց, որք պաշարեն զինքն յետուստ և յառաջոյ, և չկարէ կեալ անշա՛րժ՝ անյողդողդ՝ ի ծագի անդ, եթէ չծանրանայ իւր հոլաթև էութեան վերայ կապարի խաչըն ագուցիկ, թէ ոչ՝ յա՛ր երերուն և տատանեալ՝ այլ և միշտ յառաջամուղ՝ անկանի անդիտակ ի վիհն առաջիկայ, չարաստուտիկ ամբարև, զի չի խորհեցաւ զիւր բարեաստութիւն։

Պանդո՛ւխտ է հոգին. Հոգին չը կարէ ամայի մնալ ինքն ինքեամբ՝ և նա՝ որ ասէ թէ ես չունիմ կրօնք, ժխտէ նոյն իսկ զիւր էութիւնն. ձայն մը և այդ ձայնը խիստ զօրաւոր է՝ այնու զի բնութեան է ձայն՝ զոչէ անլռելի՝ թէ չկարեմ ապրիլ առանց այդ սնունդեան. նո՛ն ք։սսամ։ Այն հոգին՝ որ կարծէ և նկրտի այսպէս կենցաղել՝ ամայի է սակայն որպէս յաւազուտս Սահարայի, յորում դեղածիծաղ Ովասիս մը չոյտ կը խամրի՝ լայնատարած անապատին փաղաղիչ ուրականներէն, կամ որպէս նկարագրեն հինգ այն թռռական հոգիներն՝ որք ընդ վայր աղերսէին Քարոնի՝ Ախերոնի ձախակողմեան խրթին եզերաց վերայ։

Կրօնքն՝ ոչ այնչափ փաստաբանելի է, որչափ զի բարոյապէս զգալի։

Կրօնքը՝ տիրակա՛ն ու տգնուագոյնն է բնական զգացմանց։ Կրօնքը՝ յոյսէն աւելի բան մըն է։

Մինթէ՞ հայրենասիրութիւնն ապայոյց կը վերցունէ՞։

Մինթէ՞ ծնողաց սէրը կը տրամաբանի՞։

Մինթէ՞ հաւատքը կը շարաբանի՞։

Գնա՛ բանդ, իմաստասէ՛ր դու, գընա՛ և մի՛ երկբայիր բնաւ այնպիսի իրաց վերայ, զորս բնութեան հարկը՝ անկցորդ հաստատ է 'ի մտաց քոց. գնա՛ և մի՛ կրկներ այն տխուր վհատդ թէ «ի՛նչ որ անըմբռնելի է մտաց, չէ՛ հնմարիտ»։ «Քրիստոնէական կրօն«քը, կասէ Պոնալ, երկանկութեան «փիլիսոփայութիւնն է. իսկ մեր նոր «փիլիսոփայութիւնն՝ հանոյից կրօնքն «է։ Մին դե՛ղ է դառն՝ բայց առող«ջարար, միւսը կերակո՛ւր է ախոր«ժահամ՝ բայց վնասակար առողջու«թեան։ Կրօնքն իւր խորհրդածու«թեանց մէջ իմանալի (դոգմատիք) և «ազնուական բան մը ունի, իւր սկզբ«բանց մէջ խստութիւն մը, իւր ըս«պառնալեաց մէջ սաստկութիւն մը, «որում մանաւորապէս յատուկ է՝ «ծանրաբարոյ սովորութիւններ, վսեմ «զգացումներ և զօրաւոր նկարագիր«ներ կազմել։ Կրօնքը՝ կարէ պատաս«խանել նոցա՝ որ իւր կորուստը կողբան՝ զայն խօսքը, զոր կասէր մերթ «Իւր հեղինակը Երուսաղեմի կանանց. «—Մի՛ լայք 'ի վերայ իմ, այլ լա«ցէ՛ք 'ի վերայ ձեր և 'ի վերայ որ«դւոց ձերոց։ Սխալ փիլիսոփայու«թիւնն՝ ատելի առնէ զկեանս և մո«լեգնութիւն կը ներշնչէ 'ի մարդն «հանել զայն յիւրմէ՝ երբ բարեբաս«տիկ չլինի այդ կեանք (որ՝ աւա՜ղ՝ «չատ անգամ ապերջանիկ կը լինի ան«հաւատից համար(3). իսկ կրօնք՝ որ«համարհելի առնեն զկեանս՝ թէ՝ չա«բաստիկ լինի այն թէ երանաւէտ, «և արիութիւն տան մարդոյն տանելոյ «զայն՝ ի՛նչ և ի՛նչպէս որ ալ լինի։

(Շարունակելի)

Յ. Գ. ՄԸՐՄԸՐԵԱՆ

ԹԵՂՈՒՏ ԶԻԼԶԻԼԷՍԻ ՎԷ ՊՐՈՒՍԱԼԸԼԱՐ

Գահեպէտեկեան մէրքէզ իանէ գօմիսիօնը թարաքընտան աթիտէքի մէքթուպ իրսալ օլունմուշ տրը։

Էֆէնտի,

Գահեպատեկեան իանէ գօմիսիօնը նամընա մաէլմէմնունիէ միւթէպէր էհալիյէ իլան իտէրիզ քի, գահթ ու ղբլանըն տէֆ ու մանվը խուսուսունտա տէրէօհտէ իթտիկի վազիֆէնին հինը խիմմընտա մէզքիւր գօմիսիօն՝ Բաղէշ (Պիթլիս) վիլայէթի տախիլինտէ Թեղուտ գարիէսինտէ վուգու պուլան զէլզէլէ աֆէթզէտեկեանընը նէ սուրէթլէ գայբրաճաղընը տիշլինիպ տուրմագտա իքէն, Պրուսատաքի միհմէթէմ էրմէնիլէր՝ զէլզէլէ աֆէթը միտհիշէսինտէն չօգտան պէրու թէճրիպէլի պուլունտուգլարընտան, քէնտի Գեր. Ռաֆֆորդլարը.յա պիր մըգտար զէվմթը ֆազիլէթմէնտանըն տավէթի իւղէրինէ պուպատէ էշճան ու տիլ մէզքիւր գօմիսիօնա մուավէնէթ իթմէեէ միւսարաաթ իթմիշլէր տիր։

Եամրուեան Յահակ էֆէնտինին թահթը ռիյասէթինտէ օլարագ Յարիմ Մանասեան, Յտեփան Պաթմաղեան, Յովակիմ Բէօլէեան, Յովհաննէս Պոտուրեան (գանձապետ), Նասիպ Մանասեան (օգնական) վէ Տիրան Բէօլէեան (օգնական) էֆէնտիլէրտէն իպարէթ օլարագ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունուպ, մէզքիւր գօմիսիօն՝ Թեղուտ աֆէթզէտեկեանընա իանէթէն չիմտիքի հալտէ 51 Օսմանլը լիրասը իրսալ իթմիշ օլմաղլա, պու պապտէ Պրուսանըն համիյէթքեար էհալիսինէ պէյանը թէշէքքիւր վէ միւնէթտարի իտէր, վէ տահա նիճէ իանէլէր կէօնտէրէճէկինի մէմուլ իլէրիզ. Թեղուտ գարիսինին հալի բէք էսֆէֆնկիզ օլմաղլա, Պրուսալլարը չէֆգաթ վէ մէրհամէթինէ հէր ճիհէթլէ չայան պուլունտուղունտան, մէզքիւր էմէլիմիզ միսթաղնիի իթիրազ տրը՝

Գահեպատեկեան իանէ
գօմիսիօնը թարաքընտան

22 սեպտ. 84 Ատեանդպիր
Գատը քէօյ Պօղոս Թ. Շաշեան

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ Ի ԳՐՈՒՍԱ

Ի նպաստ Թեղուտի արկածելոց
20 սեպտեմբեր 1881

—

	Օսմ. ոսկի
Գեր. Տ. Բարթուղիմէոս Եպս. Առաջնորդ Պրուսայի	5
Մեծապատիւ Տեարք	
Յարիմ Մանասեան	10
Յտեփան Պաթմաղեան	10
Յովակիմ Բէօլէեան	10
Յովհաննէս Պոտուրեան	7
Կոմիտաս Պետիկեան	6
Տիկին Սերինա Պոտուրեան	3
	51

Վերոյիշեալ (51) յիսուն և մէկ Օսմ. ոսկին Յովելոց Կեդր. Ցանձնաժողովս ամբողջ գանձած է։

Համարակալ Գանձապետ
Գ. Յ. Յովսէփեան Աբէլ Կիւլլենեան
23 Սեպտ. 1881
Գատը քէօյ

(2) Մելտոն. Կրստ. Դրախտ.

(3) Դիտող. Ճառագրին.

Բուսմէլի տէմիր եօլու թահվիլաթընըն 1881 ալֆրանկա հոկտեմբերին պիրինճի կիւնիւ քէշիտէ օլունան 70ինճի գուրասընտա գազանան նումէրօլարըն ճէտվէլը բէսմիսի տիր։

Նումէրօ	Ֆրանք	Նումէրօ	Ֆրանք	Նումէրօ	Ֆրանք
121830	300000	1146634	1250	943698	1000
422140	25000	1211841	»	1014548	»
693241	10000	1648967	»	1014549	»
1140314	»	1888553	»	1074325	»
28657	2000	1930487	»	1092604	»
113504	»	28660	1000	1353061	»
777289	»	48836	»	1353062	»
1515351	»	58556	»	1353063	»
1583856	»	58559	»	1583858	»
1768689	»	165723	»	1648969	»
255343	1250	292062	»	1823994	»
292064	»	295647	»	1827379	»
362382	»	302331	»	1873220	»
417816	»	570141	»	1881492	»
711887	»	640810	»	1918353	»
1031473	»	644769	»	1930489	»
1074322	»	777290	»		

400 ֆրանգ գազանան նումէրօլար տրը.

5511	222019	362385	590483	821734	1140311	1674282
2	20	363466	4	5	2	3
3	255341	7	5	857461	3	4
4	2	8	631996	2	5	5
5	4	9	7	3	1146126	1695781
25396	5	70	8	4	7	2
7	266236	381651	9	5	8	3
8	7	2	2000	913696	9	4
9	8	3	636691	7	30	5
400	9	4	2	9	1146631	1725921
28656	40	5	3	700	2	2
8	278701	386551	4	1009961	3	3
9	2	2	5	2	5	4
46631	3	3	640706	3	1149256	5
2	4	4	7	4	7	1768686
3	5	5	8	5	8	7
4	289046	417321	9	1014546	9	8
5	7	2	10	7	60	90
48837	8	3	640806	50	1211842	1823991
8	9	4	7	1031471	3	2
9	50	5	8	2	4	3
40	292061	417817	9	4	5	5
57876	3	8	644766	5	1353064	1827376
7	5	9	7	1032226	5	7
8	295646	20	8	7	1365906	8
9	8	422136	70	8	7	80
80	9	7	657491	9	8	1873216
58557	50	8	2	30	9	7
8	298861	9	3	1041316	10	8
60	2	473976	4	7	1455991	9
72591	3	7	5	8	2	1881491
2	4	8	673696	9	3	3
3	5	9	7	20	4	4
4	302332	80	8	1053706	5	5
5	3	494646	9	7	1515352	1888551
113501	4	7	100	8	3	2
2	5	8	693212	9	4	4
3	309921	9	3	10	5	5
5	2	50	4	1074321	1525276	1918351
121826	3	496606	5	3	7	2
7	4	7	711886	4	8	4
8	5	8	8	1076596	9	5
9	312381	9	9	7	80	1930486
165721	2	10	90	8	1583857	8
2	3	570142	777286	9	9	90
4	4	3	7	600	60	1935236
5	5	4	8	1092601	1648966	7
222016	362381	5	821731	2	8	8
7	3	590481	2	3	70	9
8	4	2	3	5	1674281	40

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Ճէմիլէթը Բուսումիյէ ազալրը՝ Պէյրութ Բուսումաթ Էէզարէթինտէն միւնֆասըլ Միւէյման պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ,

Բուսումաթ էմանէթի միւֆէթթիշլերինտէն Բէուք պէյ էֆէնտիյէ բիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի,

Քիրէճ-Գաբուսու կէօմրիւյիւ նազրը Բամիզ պէյ էֆէնտիյէ բիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի,

Բուսմէլիի Շարգի միֆէթթիշլիքի՝ ճէմիյէթը բուսումիյէ ազասընտան Քեամիլ էֆէնտիյէ,

Թիճարէթ միւտիրի Բէֆիզ պէյ էֆէնտիյէ բիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի,

Օրման վէ Մէատին մէճլիսի ազասընտան Օրման սէյեար միւֆէթթիշ վէ միւհէնտիսը ումումիսի Նազիֆ պէյ էրիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի,

Թիճարէթ Նէզարէթի մէքթուպի գալէմի խուլաֆասընտան Էմին պէյ էրիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի,

Օրման վէ մէատին մէճլիսի ազասընտան օրման սէյեար միւֆէթթիշի Բիղա պէյ էրիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Միւլհազաթը իլէ Թիճարէթ վէ օրման մուհասէպէսի պաշ միւմեյիզի Օսման էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Օրման վէ մէատին մէճլիսի պաշ քեաթիպի Շէֆիզ պէյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Մէճլիսը մէզքիւր շիւպէսի պաշ միսէվվիտի Ալի պէյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Ըրման վէ Մէատին մէքթէպի միտիրի Հէքիմեան էֆէնտիյէ բիւթպէի սալիսէ,

Համա միւթէսարրըֆլըղը՝ Թարպլուսը—Շամ միւթէսարրըֆը սապըգ Իպրահիմ բաշայա,

Թարապլուսը—Շամ միւթէսարրըֆլըղը՝ սապըգ Մուսթաֆա Զիեա էֆէնտիյէ,

Աքքեա միւթէսարրըֆլըղը՝ Լազգիյէ միւթէսարրըֆը սապըգ Ահմէտ—իւս—Սուլ էֆէնտիյէ,

Լազգիյէ միւթէսարրըֆլըղը՝ Համա միւթէսարրըֆը սապըգ Ահմէտ էֆէնտիյէ,

Իսրիմեա սանճաղը միւթէսարրըֆլըղը՝ Զարան—Ճէտիտ գազասը գայմագամլըղընտա պուլունան Նաճօ Նէճօֆ էֆէնտիյէ թէվճիհ պուրլուլմուշ տրը։

—

Թիճարէթ միւտիրլիյի պաշ քեաթիպի Շէվգի էֆէնտիյէ տէօրտունճի Մէճիտի,

Իրան մէմուրինինտէն իբի Ա. վէօթրիպը մէմուրա իւչունճի վէ տիկէր իւչ Իրանը մէմուրինէ տէօրտունճի բիւթպէտէն պիրեր գրթա Մէճիտի նիշանը իհսան պույրուլմուշ տրը։

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Յէրվիշ բաշանըն ասաքիրը ըստիֆէյի վաթանլարընա կէօնտէրմէքտէ օլտուղու խապէրի՝ պիթթապ զանն իթտիրմիշ իտի քի, բաշի միւշարիրէյհ Եօգարքի Արնավուտլրգտաքի խսանը թէսքին իթմիշ օլտուղունտան, թահթը գօմանտասընտա պուլունան ասքէրի տէ թէնգիլ իթմէքտէ տիր։ Մամաֆիհի իշ պէզլէ օլմայրզա, Յէրվիշ բաշանըն օրտուկեահը ումումի իթթիխազ իթտիկի Բիւրզէրինտէն կէլէն սօն խապէրլէրէ կէօրէ, ասաքիրի ըստիֆէ եէրինէ Յէրվիշ բաշայա թէսալիատան վէ Մոնասթըրեան պիր չօգ ասաքիրի մունթազամէ կէօնտէրիլմիշ տիր։ Արնաուտ բուէսասը վէ եախատ անլէրտէն պազըլարը՝ թավրը խուսուսէթքեարանէլէրինտէ տէվամ իտէյօրլար, վէ թէէմինէն պէյան օլունտուղունա կէօրէ, բուէսան մամանլէյհիմ ասաքիրը Օսմանիյէ աէյհինտէ պիր հիւճումբլանը գարարլաշըրմըշլար իմիշ։ Յէրվիշ բաշա՝ անլէրին գուրտուղու չուբլանան խապէրտար օլունճա, Արնավուտլարը ասքէր իլէ արզը իսթիյանա մէճպուր իթմէք վէ եախատ էկէր մուգավէմէթլերինտէ իսրար իտէրլէր իսէ անլէրի էզմէք մագսէտինէ մէպնի Բիւրզերինտէ քիւլլիյէթլի ասաքիր ճէմ իթմիշ տիր։ Թարիխէ հաճէթ եօգ տըր քի, բաշի միւշարիրլէյհ՝ էլան թահթը գօմանտասընտա պուլունան 25—30 պին նիզամ ասքերի իլէ Արնաուտլրա՝ հիւքիմէթը մէրքէզիյէնին գուվվէթ ու թէէսիրինի անլատաճագ տրը։ Ռիվայէթէ կէօրէ, չուտա սահիհ տիր քի, Արնավուտ իսեանը խարիճտէն մուավէնէթ պուլույօր, վէ պու խուսուս մագրունը սըհհէթ կէօրինիյօր։ (Լէվանդ)

—

Ինկիլթէրրանըն ումում Ազատալգոնսօլսը միրալայ Սըր Ռիչլըն վէ Յէրսատատէթ Ինկիլիզ սէֆարէթխանէսի իքինճի սըր քեաթիպի Մ. Նիզըլսըն սեպտեմբերին 2ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ Պէյրութա միվասէլէթ իտէրէք, էրթէսի ճումա կիւնիւ Շամա կէթմիշ վէ տահա էրթէսի կիւնիւ Սուրիա վիլիսի Համտի բաշա հազրէթլէրիյլէ միլաղաթ իթտիքտէն սօնդրա բազար էրթէսի Պէյրութա ավէթ իթմիշ վէ սալը ագշամը տա եաֆա վէ Գուտսը Շերիֆէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

Պունլարըն Սուրիա վէ Ազատալգոնսօլսխանէլէրինի թէֆթիշէ մէմուր օլտուգլարը մալում տիր։

—

Էնգարէ վիլայէթի քէօյլերինէ թէվզիի իանէ իթմէքտէ օլան գօմիսիօն պունտան պէօյլէ հաֆթատա իչ տէֆա Պապը Ալիտէ իճթիմա իտէճէք տիր։ Գօմիսիօնը մէզքիւրը՝ բէսիսի պուլունան Ապտիլ Բահման բաշա թօբխանէի ամիրէտէ իճթիմա իտէն ումուրը նաֆիա գօմիսիօնը ալիսինտէ տանի ազա պուլունտուղունան, բաշի միւշարիրլէյհ՝ պիր կիւն պու գօմիսիօնտա վէ պիրկիւն տէ տիկեր գօմիսիօնտա հուզուր պուլունաճագ տրը։

—

Խապէր վէրիլտիյինէ կէօրէ, Պասրատան Զէհիրի զատէ Գասըմ բաշայա տլա ճինտէն Ծլարագ կէօնտէրիլէն օն բէս պէկիր իլէ 5000 լիրա Զոր վէ Հաֆէպ արասընտա հայտուտլար թարաքընտան ղասպ օլունուպ, անճագ 7 բէս պէրիր գուրթարըլապիլմիշ տիր։

Միւճթեմէի Ազէրիգա ռիվանը թէմեմիզի բէյսի Մ. Ֆիլ՝ պուկիւն Սթամպօլտան հարէքէթ իտէճէք իսի տէ, զաթը հազրէքը Շէհրիյարի թարաքընտան վուգու պուլան ասվէթ իւղէրինէ եարընքի ճումա սէլամըզդ բեամինտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ, իյալու հարէքէթինի թէէխիր իթմիշ տիր։

—

Պու սապահ սաաթ օն պիր բատտէլէրինտէ իսկիւտարատա Պիւլպիւլ տերէսի նամ մահալտէ պիր էրմէնի խանէսինտէն աթէշ զուհուր իտերէք, եալընըզ մէզքիւր խանէ միհթէրէգ օլտուղու հալտէ պասարրըլմըշ տրը։

—

Բում բաթրիգխանէի մէճլիսի՝ Բումանիատա պուլունան վէ Բում քիլիսէլէրինէ այիտ օլան էմվալ վէ էմլաքըն Բում բաթրիգխանէսինէ իատէսի զըմնընտա Պապը Ալի թարաֆընտան տուէլը մուազզամա նէզտինտէ պուլունան Օսմանը սէֆիրլերինէ կէօնտէրիլէն պիր թահրիրաթը ումումիէտէն տօլայը զաթը Շահանէեէ թագտիմ իթմէք իւզրէ պիր թէշէքքիւրնամէ իմզալամըշ տրը։

—

Յէրսատատէթ բրխթըմ իմթիյազընը թալէպ իտուպ, լաքին պու թալէպի բէսմանտէ գալմըշ օլան Միշէլ բաշա տիւնքի կիւն Մարսիլիյա միւթէվէճճիհէն Օթանպօլտան հարէքէթ իթմիշ տիր։

Քէզալիք Մապէյնը Հիմայուն միւշավիրլիյինտէն վէ տիվանը մուհասէպաթ ազալրընտան իսթիֆա իթմիշ օլան Տօքթոր Գասթրօ պէյ տախի ֆամիլեասը.յա պէրապէր տիւն Ֆրանսայա ազիմէթ իթմիշ տիր։

—

Պիր միւտտէթտէն պէրու Յէրսատատէթտէ պուլունան Սբանիա տէվլէթինին Պուգրեշ սէֆիրի էվվէլքի կիւն մահալը մէմուրիյէթինէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իյլէմիշ տիր։

Մումանիէյհ վաբօրա բաբիպ օլմազտան պիր ոզ էվվէլ Ալէմանիատա Պիարիճէտ չէքիլէն բիանգօնը 60,000 գազանան պիրինճի իբրամիյէսինի գազանմըշ օլտուղունա տաիր պիր թէլեկրաֆ ալազիլմիշ տիր։

—

Թունուզ ճէֆիզ վիւքէլասը սապըգ Մուսթաֆա Պէն Իսմայիլին Բարիզէ միւթէվէճճիհէն Թունուզտան հարէքէթ իթտիյի եանատէ, պէրապէրինտէ պիր խայը միճէվհէրաթ վէ նուգուտ արմըշ օլտուղունու եազմըշ իտիք։

Մումանիէյհ՝ Մարսիլիատան հիմը միւրուրինտէ Օթել տը Մարսէյլտէ 500 լիրա մասրաֆլա Մարսիլիատա սաքին Թունուզլլարա վէ սահիր միւթէպէրանը մահալլիյէէ պիր զիյաֆէթ քէշիտէ իթմիշ վէ զիյաֆէթաէ պուլունան ուէօրթ պէշ մատամայա տա կիրանպահա հէտիեէլէր վերմիշ տիր։

—

Մուֆթարէնի Շերէֆ նամ պէյլիք վաբօրու Ուն Գարանը քէօրրիսիւնտէն չըգար իքէն քէօրրիյէ չաթարագ զետէլէնմիշ տիր։

—

Կէչէնտէ տէնիզէ պաթըրլարագ հարիգտէն գ.ուրթարըլմըշ օլան Անդրէի նամ Շուէտ վաբօրը 905 լիրա պէտել իլէ թիւճարտէն Մ. Սէվասթօբուլօնը էօհտէսինտէ գալմըշ տրը։

—

Շու սօն կիւնլերտէ Զուգու պուլան ֆուրթունալարտան Գարա տէնիզ լիլէ Ազագ տէնիզինտէ բէք չօգ գալալար զուհուրա կէլմիշ։ Վէ Պուրկազ, Վարնա վէ Ազագտա խայլի սէֆինէ զայ օլմուշ տրը։

—

Պէյգօշ հէվալիսինտէ իչ հայտուտ՝ ԸՔՃԷՊ նամընտա պիր կէնճ օտուն եարընքրա թէսատուֆ իտերէք, մերգումը չէտիտէն տարագ իթտիքտէն սօնրա, գուլաղընը պիրիսինի տէ քէսմիշլեր տիր։

—

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Լէոնարդ Հէրոլտ մախսոս Ռեպլոֆ)

Կէրիպօլու 4 հոկտ.

Ցիւն վէ պու կիւն պուրատա պիր չօգ զէլզէլէր հըսս օլուն. մուշ տը։ Պու սապահ կիւնէշ տօղմասընատան էօյլէեէ գատար 4 քէրրէ հարէքէթը արզ օլարագ, պազը տուվարլար երզրլմրշ վէ պա. ղըրը բախնէտար օլմուշ տը։ Համա օլսուն նուֆուսճա թէլէ. ֆաթ եօգ տը։

Լիսիրնէ 4 հոկտ.

Բազար կիւնիւնտէն գէրու պու. րատա զէլզէլէր հըսս օլունմագ. տա օլուպ, ֆագաթ լէհ իւլ համա զայիաթ եօգ տը։

Ա.Ժան Ռի-ռիէ

Բէթերսպուրկ 4 հոկտ.

Ումմումէն զանն օլունտուղունա կէօրէ, իմբերաթօրարըն մահալը միւլագաթը կրանիգա օլմայրպ վարշավիա օլաճագ տը։

Զար հաղրէթլէրինին մայէթլէ. րինտէ ժէնէրալ ինկնաթիէֆ տախի պուլունաճագ տը։

Իրան Շահրնըն ապրիլ այընտա Բէթերսպուրկա ազիմէթ իտէճէկնի մէրվի տիր։

Վիէննա 4 հոկտ.

Տէվլէթը Օսմանլիէ տէմիր եօլ. լարը իլէ Պուլկարիսթան վէ Սըրբ. պիսթան վէ Ավսթրիա տէմիր եօլ. լարընն իլթիսագը մէսէլէսինի միւզաքերէ իմմէք իւզրէ թէչէք. քիւլ իմմիշ օյան գօնֆէրանս նը. յեմբերտէ թէզբար իճթիմա իտե. ճէք տիր։

Մուգատտէմա օլտուղու միսիլ. լու տէվլէթը Օսմանլիէ թարաֆը. տան էտհէմ բաշա հազրէթլերի վէ Ավսթրիա տէվլէթի թարաֆը. տան Պարօն Հայմէրլէ գօնֆերանս. տա մուրախասս պուլունաճագ լար տը։

ԻԹԹԱՐ

Միացեալ ընկերութիւնքն վան վարժապետաց ոցընն թէզիրմիւ. քեաֆաթ ըէսմի օգոստոս 30ընեը բազար կիւնիւ չայալը պիր սուբէթտէ իճրա իտիլմիշ օլմաղա, պու զիրէթին թեֆսիլաթը հա. վի օլարագ սօն բասթա իլէ վանտան վիրուտա իտէն պիր մէքթուպ եարընքի նիւսխէմիղտէ տէրճ օ. լունաճագ տը։

ԻԼԱՆԱԹԸ ՄԻԼԻԷ

. . . Խմագրապետ

Ազգային երեւելի փաստաբաններէն Մոսիէնեան Մեծապատիւ Յովհաննէս էֆէնտի, երիս անձանց մէջ եղած դատի մը պատճառաւ իրաւախոհութիւն զդայցնելուն առթիւ, ի նպաստ Ազգային Հիւանդանոցի հինգ Օսմանեան լիրա ստացած ըլլալով, զայն յուզարկած է մեզ, որոյ համար Հոգաբարձութիւնս Նորին Մեծապատուութեան սոյն ազգասիրական գործոյն համար իւր խորին շնորհակալութիւնն կը յայտնէ հրապարակաւ։

Խնդրեմք, Մեծապատիւ Խմբագրապետ Տէր, որ ներկայս Ձեր պատուական լրագրոյն յառաջիկայ թուոյն մէջ հիւրընկալել բարեհաճիք, կանխաւ ընդունելով մեր յարգանց հաւատին։

Ի Դիմաց Հիւանդ. Հոգաբարձ.

Ատենադպիր Ատենապետ
Ց. Ցինէրճեան Մէր. Յակոբեան
22 սեպտ. 1881
Դրաս. Ազգ. Հիւ.
Կ. Պոլիս

ԱԶԴ

Սեբաստիոյ վիճակին քրիստոնեայ Ս. ռանկորդ Գեր. Տ. Տ. Պետրոս Արքեպիսկոպոս հանդերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել և մխիթարել ժողովուրդն հոգեւորապէս յառաջիկայ կիրակի 27 Սեպտ. յեկեղեցի Սրբոյն Յակոբայ։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Բ. Ս. Բօլարեան Խ. Ց. Սարգսեան
24 Սեպտ. 1881
Դարմ-քաշա։

ԻԼԱՆԱԹ

Տէր-սարէն Աբբէղ Նէրսէսեան Էլէն էլան.

Մ. Զարիֆի եօրկաքինին Նուրի բաշա զիմմէթինտէ պաղիսը չէրի մահրիմունպիհ ալաճաղը օյան մէպալիղը մալիմէնին թէսվիրէսի զրմնընտ մերհուն վէքեալէթը տէվ. բիյէ իլէ վէ ֆիւրուխթի մահքիմ պուլունան իւսկիւտարտա Ալթունիշատէ մահալլէսինտէ Գօյու եօ. լու ճատտէսինտէ վագը 37 նիւ. մերօլու տէրունինտէ քէօշկիւ միւշթէմիլ պիր գըթա պաղ իւէ բիչկեհանտա վագը 25 վէ 29 նիւմերօլար իւէ մուրագդամ պիր պաղ մէնդիլ վէ մաթպախի մահալ. լերինին թարիխը իլանտէն իթի. պարէն 15 կիւն սօնրա ֆիրուխթը. նա թէշկիլաթիս օլունաճաղը Տէր. սաատէթ մէրքէզ իճրա տարիէսին. տէն իլան օլունուր։

17 իլուլ 97 15—4

ԲԷՌ ԶՕԳ ՔԻՄԻԷՍՆԷՑԻ

ՄԻԻՔԼԷՏՏԷՐ ԻՏԷՆ

ՎԷԼՎԷԼԷԼԻ ԽԱՄԹԱԼԸԳ

Պու խամթալըգ ճիւզլի պիր միյտէ պօզուգլուղու իլէ պաշլար, լաքին էկէր իպթիտասա միհիմէնկմէզ իսէ, նիհայէթ վիճուտան հէր թարաֆընա վէ պաշլանա տալաղա, գաբա հէյէրէ վէ միտեէեէ վէ նիհայեէթ պիթիւն էթ պէզզէրինէ սիրաեէթ խէր, վէ պու սուրէթլէ պու խամթալըղա միպտէլա օլանղար միտ թէթը էօմիրլէրինտէ մուզտարբպ օլուպ, էօլիւմ անլէրի պու իզտիրապտէն գուրթարը։ Էքսէրիա պու խամթալըգ էյի ֆարգ օլունմայրպ եանըլըլուր, լաքին չու սիվալլար իյրատ օլունտուգտա, մէզքիւր խամթալըղա միպթէլա օ. լուպ օլունմատը անլաշըլըր։ Թա. ամ իթիֆքտէն սօնրա նէֆէս պալըպ վէրմէքտէ միւշքիլ թ, զամէթ վէ սըզդնթը չէքէ՞ր միսինիզ։ Տէրինտէն պիր աղրը վէ պու աղրը իւէ պէրաապէր տախի պիր եօրկունղուգ տույ՞ըմըրը նը։ Կէօզէր սարարը՞ր մը։ Սապահլարը տիշէրտէ վէ տիշ էթէրինտէ գաբը, վէ եաբըլման պիր նէմլիք վէ աղրգ տատարգլըղը վա՞ր մը։ Տիլ բասը՞ մը տը։ Գապուրկալարտա վէ սըրթտա աղրը տույա՞ըմսընը։ Գարա ճիյէր պէօյիւմիշ կիպի սաղ թարաֆընըզտա պիր թագիկ վար մը։ Գապպէլըգ վա՞ր մը։ Ուֆուգի պիր վազկէթտէ եանի պօյրու պօյունա եաթմէշ օլուպ տա պիրտէն պիրէ գալգադընըզտա։ պիր նէվի պաշ տէֆնմէք վէ կէօզլէր գամաշմագ կիպի էշյեր օլո՞ր մը։ Իտրար աղ մը տը։ վէ բէ՞ք ըէնքլի տիր. խարար թօրանը՞ր մը։ Թասմասան սօնրա՝ եէտկինիզ տէրհալ էքշի՞ր մի վէ կէյիրմէքլէր կէլմի՞ր մի։ Սըզ սըզ եիւրէք չարրընընը վուգու պու. լո՞ր մու։ Պիթիւն պու էմարէլէր պիրտէն կէլէմէզլէր. լաքին պու տէհ. չէթլի խամթալըղն թէրագդիսինէ կէօրէ, մէզքիւր էմարէլէր խամթայա բէյտէրբէյ եզկէթ վէրիրլէր։ Էկէր պու խամթալըգ պիր միւտէթ իմթիտատ իտէր իսէ գուրու վէ կըՀզդա. ըը պիտր էօքսիրիւք հարզ օլուր, վէ պիր աղ սօնրա պու էօքսիրիւքէ պաղլամ տա կէլիր։ Խամթալըգ բէք իպէրի վարմէշ օլտուղու թագտիրտէ, տէրի էմէր վէ քիրլի կիպի պիր բէնկ պլբր, եէլէր վէ տեաղլար սօղուր վէ նէմլէնիր։ Գարա ճիյէր իւէ տալագ բէյտէրբէյ խամթալանրնա, սըզը աղ. բէլլարը մէյտանա չըգար վէ պէրմիւ. թատ իհրա օլունան թէտավի պու սօն աղրէլլարա հիչ պիր թէէսիր իթմէղ։ Պու խամթալըգ ատի պիր մուալիճ. իւէ տէֆ օլունուր իսէ, իւք էմարէէ էր կէօրիւլինճէ տէրհալ պիր տիզ գաթը թամմէ իւէ թէտավի իթմէք բէք էհէմմ տիր, վէ էկէր խամթալըգ էյիճէ քէօքէշմի իսէ, իւթահ աչբ. լընճայա վէ հազմ ալէթլերի տիւզ. ինճէյէ գատար սըրլ իլանա տէվամ իթմէլի տիր։ Պու խամթալըղա գա. բա ճիյէր խամթալըղը նազարբլյա պա. գբլըպ, պու տէհշէթլի իւլէթ ալէյ. հինտէ էն էմին վէ էն միէսսիր իլանա «Մեչնէլ ըէֆֆէտեաբ ըէրօպը» տը։ Պու պիր թէրթիպի նէպաթի օլուպ, Ամերիգատա եաբրլբր վէ Լօնտրատա Ֆարինկթըն Բատ Է. Գ. Նօ. 21տէ Ա. Ճ. Ուիթ թարաֆընտան սատրլբր։ Պու չիրպ՝ սէպէպը հագիգիսինի վէ պիթթապ խամթալըղը տա քէօքիւնտէն տէֆ իտէր։

Սահիպ Ա. Ճ. ՈՒԻԹ

21 Ֆարթինկթըն Բատ Լօնտրա Է. Գ.

Սթամպօլտա Եէնի Ճամի օսգաղընտա Մ. Տէլլա Սուանդրն էճզախանէսինտէ վէ Պէյօղլունուն ճատտէսինտէ Մ. Գանցիդ պիրատէրլէրինին ինկիլիզ էճզախանէսինտէ վէ Գալաթատա Եիւքսէք Գալտրրմտա Մ. Վէ. Լէյնին էճզախանէսինտէ վէ սիլէֆիմէք սպէչար տիւքքեանղարընտա պուլունուր։

Թօրտան վէ բէրաքէնտէ միպա. եէաթ իչիւն Գալաթատա Զապրթա գուրպինտէ Եիւքսէք Գալտրրմտա Նօ. 95/7տէ Ումումի Ինկիլիզ Մաղազա. սընտա մէմուրը մախսուսը ԷՄՕՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ յա միրաճաաթ իթմէլի տիր։

ՍԷՀԷԼԷԹ ԳՈՒՐՎԷԼԷԹ

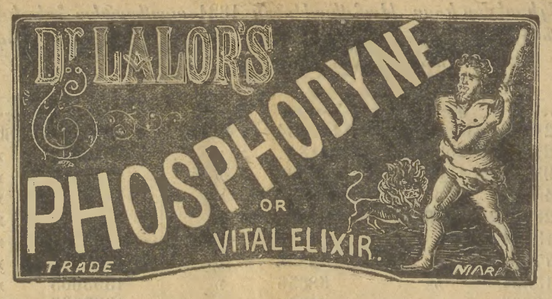

ԼԱԼՕՐԻ ԹԷ ԴԸ

ՏՕԳԹՕՐ Ռ. Տ. ԼԱԼՕՐ 1862 տէ իյճատ իտուպ պու իսմի վէրմիշ տիր

Պու իլաճ՝ Հինտիթանտա, Զինտէ վէ միսթէմիլեաթտա էկէրէք գարա ճիէրէ թէէսիր իյէլեէն վէ կէրէք պիլճիմէմէ պաթը հայաթիյէի թագվիյէ վէ թահգիմ իտիճի խարիգիլատէ պիր մուալիճէ տիր։

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ ֆօսֆօրտման միւրէքքէպ պիր թէրթիպ օլուպ, սրմաղա վէ կէօզէ բէք հօլըը։ Պու իլաճ՝ նէպաթի ալ. գալշյիտ թապիր օլունան էճզատատան միւրէքքէպ բարլագ պիր ատ տը։ Վէ ֆէվգէլատէ գուվվէթ վիրիճի հասսէլէ. բէմպաթ տիր։ Շիմտիքի իլմի քիմիանընն էն ալա էսէրի օլուպ, իչինտէ հիշ պիր մուզիր վէ տէրէճէսինտէն զիյատ մուսհիլ էճզա եօգտը։, հիշ պիր սուի թէէսսիրտէ պուլունմազ, մէշհուր հէքիմլէր տախի վիճուտուն գուվվէթի հայաթիյէսինի թէճտիտ իտէճէք ֆէվգէլատէ պիր գուվվէթէ մալիք օլսը. ղընը վէ պու խուսուսատա հիշ մանէնտի օվատզղընը թատտիգ իթմէյէրտիր։ Դանը, պէյնի վէ սընրլարը թագէ. լէնտիրիր։ Պու իլաճ սուրէթի միւ. քեմմէլէտ ալա գէ սայրէրնին պիլճիմէվէ մուամէթքընա վիւսատ վէ իւմրան վէրիր, դանը ասլա զայիֆ իթ. տիրմէզ, վէ պէտէնէն վէ եախսու զիհ. նին բէք զիյատ չալըշըլըրգտա եօր. կունունղընն էօնինիւ ալըր Զիհնէն սէ. վինճ, սասատէթ, բարլագլըգ վէ թէէս. սիր վէրէն պէյնն վէ սընրը վէ ազա. լէթին գուվվէթինի պու իլաճ պագը թութաբ։

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ

սընրլարընը վէ գանը հէր նէվի պօզ. ուգլուգլարընը սերեեան վէ սուրէթի տայիվկյտտէ տէֆ իթտիկի իչինն պու կիւնքիւ կիւնտէ վերիլէն պէպ. ճիւմէ թէրիիպաթը էն ալաար տը։ Սընրլարլա գանը պօզուգլուգլարը, էւէք զիյատ սընրը դայրֆիլրը, ումումի բգովվէթսիղլիգ ադբլ վէ վիճուտա զաա. ֆրգուլատ գէժրլրթլարը, գուվվէթ դայայ օլմագ վէ իշտահ գարանմադ, միյտ հա. զիմսիզլիկի վէ գարաճիյէր հասթա. լըգլարը, եէլ սընրլարտա աղրը, մէրագ, հէր տէրէճէտէ սընրը գուվ. վէթսիզլիկի, գուվվէվի հաֆրզէ գա. եաթը, պէյնի եումուշալրը, քէօթ. ուիլիւք, սըրթ էմիքքատի աղ. ըը, լուամպակ եանի կէօպէք սանճաը, սիկաթիք եանի գալշա սընրընատա եէրա. լի պիր ալրը, պէլ վէ մէատնէ խաս. թալըղը, պիտիք զօրու վէ դայրիհիւմ վէ դայրիհիւմ, նէօվկէթլի սրթմա, ըարազմազ, թըզնէֆէպիք, վէրէմ, էսկիմիշ դալպ հասթալըղ, սըրանա վէ տէրի հասթալըգլարը, ազալէթ գա. յէֆիլըղը, վագրթսըղ քէօրլիք, էլհա. սալ ինան վիճուտրնտա հէր հանկը ազանը գուվվէվի հայաթիյէսինին նօգ. սանընտան նէյէճէ իտէն պիլճիմիվ իլ. էթ վէ հասթալըգլար։

—

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻՆ

ԹԷԷՍԻՐԻ

Իքի գաթ տը վէ ասլա պօչա չըզ. մաղ. պիր թարաֆտան պու իլաճ. սը. նը գուվվէթիւի արթըրը, վէ տի. կէր թարաֆտան գանը վէ ազալէթին գուվվէթինի թէճտիտ իտէր պիր վա. սէֆա տը. պինապէրին պու իլաճ զայրֆ վիճուտլարա գուվվէթ վէրիր վէ հասթայը էշյէ պիր հալ կէթիրիր քի, զանն իտէրսին հիչ զայրֆլըգ չէք. չիրտր տիր։

Վէլվէլէլի պէր Լուգուսթ

Պու կիւնքի կիւնտէ պէյնի վէ գա. բահիյէր հասթալըգլարընտան վէ միյտ ֆէսատտանան պինդերէճ ինս. ան էօլմէքտէ օլուպ, պու հաս. թալըգլար հայաթը ինանընն քէօ. քիւնիւ գուրատտուրլար։ Մէզքիւր հաս. թալըգլար՝ բէք չօգ տիրսյէթլի զէ. վամ իւզէրինտէ ֆէնա թէէսիր իտուպ, գիրա անլէր իչիւն հայաթ սէվինճլի վէ ֆայտէլի օլաճագ եէրտէ պիր եիւք օլուր։ Իչթէ պու կիպի հասթալըգլար չէքքէն բէք չօգ զէվամ չահատէթ ի. տերլէր քի, ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍ. ՖՕՏԻՆԻ հէր նէ սուրէթտէ օլուր իսէ օլսուն զուհուրա կէլմի։ օլսա միտ ֆէսատտանա վէ գարահիկէր հասթալըղնա գարը պու կիւնէ գատատ պուլունմուշ օլան տիկէր հէր նէվի իլաճտան իսթիֆա տիւր։ Իչտահ ա. չար վէ միտէյի տիւզէթտիրիր։ Թէէս. սիրի տէ բէք չարուգ վէ մուհագագ սուրէթտէ կէօրիւլիւր։ Էշյէ քի, էօ. միւր սէօնմէք տէրէճէսինէ կէպտիկինտէ վէ զիհին տախի վիճուտրն ֆէնա. լըը թէէսիրինէն սայքի ահմագլըգ հալինէ տիւշտիւիւնտէ, պու գուվ. վէթի իլաճտան պիր գաչ տէֆա պլբր. նընա, հասթանընն մէյտանսկյէթի տէֆ օլուր վէ կէրէք վիճուտը վէ կէրէք զիհնին քէսալբէդուվվէթ իտէր։

ԵԻՐՄԻ ՍԻՆԷԼԻՖ ԹԷՃՐԻՊԼԷՐ

Խուսուսաթը մէզքիւրէյի իսպաթ ի. տուպ, պուհնատ մատա տիւեանընն հէր միլլէթինտէն միւթէպէր ֆամվ. եալար, վէ զէվաթը միւսթէլիֆէ՝ զիբբ օլունան մուհասսէնաթը կէօրմիւշ օլ. տուգալարընտան, պունա սէրպէպսէճ չահատէթ իտէրլէր։

Տիւեանընն հէր էճզաճընը, պու իս. լանընն պիր չիչէսինի 4 ս. 6 տ. վէ 11ս. ֆէյսթընտա ֆիրուխթ իտէրլէր։

ԻԼԱՆԸՆ ՄՈՒՀԻՄ. Պէհէր չիշէնդ իւզէրինտէ Ինկիլիզ հիւքիւմէթի թա. բաֆընտան պիր պանորալ եարըտը. ըըմըշ օլուպ, պու պանորալուն իւ. զէրինտէ տէ հայտէթլու գըրալիցա հազ. ըէթէրինին միւթէպէր գօմիսէրլէրի էմրի իլէ «ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐ ՖՕՍ. ՖՕՏԻՆի, Լօնտոն, Ինկլէնտ» քէվ. մէլէրի Ինկիլիզէյ օլարագ եազըլմը. տը։ Էկէր պու եազը օլմադան գարպ տը։

ՏՕԳԹՕՐ Ռ. Տ. ԼԱԼՕՐ

Թարաֆընտան իմալ օլունմուշ տը. Պոյ Հավդատ 32 Նօ. կէսֆօրտ Բուլվրրիթտ

ԼՕՆՏՕՆ Ն. ՈՒ. ԷՆԳԼԱՆԴ

Ֆօսֆօտինին սահիպի վէ մուհիտի։

Սուրէթի իսթիմալ. Եէմէքտէն էվ. վէլ կիւնտէ իւշ տէֆա պիր չօրպա գալըը։

Սթամպօլ, Գալաթա, վէ Պէյօղլու. նուն պէօյիւք էճզախանէլէրինտէ պու. լունուր։

Թիւրքիա, Ռումանիա վէ Պուլկա. րիա իչիւն ամէնթէ պուլունան սահիպ նէզտինտէ թօրտան վէ բէրաքէնտէ սաթըը։

ԷՄՕՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Ումումի Ինկիլիզ մաղազասը Նօ. 95 վէ 97 Եիւքսէք գալտրրմտա զապը. թա մէրքէզի դուրպինտէ։

Գալաթա
ՍԹԱՄՊՈԼ

ՍԱԹԼԸԳ ԱՐՄԱ.

Պէյօղլունտա Ինկիլիզ Սէրայը արգասընտա Գամէր խաթուն մա. հալէսինտէ Գըլըճ սօգաղընտա 160 ղրա արսա սաթլըգ օլտու. ղունատան, թաւիպ օլանղարըն մաթ. պատրզա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Թիւրքիոյ Պաշտօնական իչիւն եա. լանդ տէրպիր ատէնցիասը.

EM. J. MERTZANOFF

ԷՄ. Ժ. ՄԷՐՃԱՆՕՖ

ՍԹԱՄՊՈԼ ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄՄԱՄ
ՀԱՃՕԲՈՒԼՕ ԽԱՆ Ն.՝ 17
Ն.՝ 13 Գալաթա Վէյլօտա ճատտէսի

ԻՍԹԱՆԲՈԼ

JONES & CIE

ՃՕՆ ՎԷ ԳՕՄ. ԼԻՄԻԹԷԴ

ԿԱՑՏ ՊՐԻՃ-ՄԱՆՉԷՍԹԷՐ

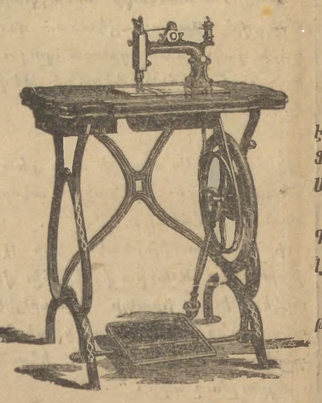

ՏԻՊԻԿ ՄԱՔԻՆԱՍԸ ՃԷՍԻՄ ՖԱՆՊԻԳԻԱՍԸ

Էլ իւէ իւլէր մաքինա.
Ֆամիլեպար իչիւն մաքինա.
Մօտիսթրալար վէ թէրզիկէր իչիւն մաքինա.
Գունտուրանճլար իչիւն մաքինա.
Լաթիք տիքմէք իչիւն մաքինա.

Թարիֆա վէ էօրնէք տէֆթէրլէրի մէճճանէն վէրիլիր.

Զօդ ալանլար իչիւն ֆիւեաթճա պէօյիւք իքրամլար օլունուր.

ԻՏԱԼԻԷԻ ՄԱԼԽՈՒՍԻՍ ՎԱՔՈՐԼԱՐԸՆԸՆ

ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷԲԷԹԼԷՐԻ

Իլլա 1881 թուին Սեպտեմբերի 21ին Բարոր էնենի կէնտէրէն էրկնդրն.

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ադրատան սապահլարը ։էօքրէյէ

Սր.	Տէ.	
12	45	Պ. Ատա, Հէյսպէլի, Պուրկազ, Գնալը։
1		Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ա. Հէյպ։
		(Պէօյիւք Ատատան սաաթ 2)
3		Պ. Ատա, Հէյսպէլի, Պուրկազ, Գընալը։
7	15	Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ա. ատա, Հէյսպէլի, Պուրկ. Գընալը,
		(Պէօյիւք Ատատան սաաթ 8 15) Ճումարլարը Գատքէօյիւնէ։

Քէօքրէ-ուէն Ֆ Ատալար ճանէպտէ

Սր.	Տէ.
3	Գընալը, Պուրկազ, Հէյսպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։ Եալընըզ ճումարլարը Գատքէօյիւնէ,
9	Գընալը, Պուր, Հէյպ, Պ. Ա։
9 45	Հէյպ, Պ. Ա., Գարթալ, Բէնտիք։
10 45	Գընալը, Պուր, Հէյսպէլի, Պ. Ա։

ԲԱԶԱՐ ԿԻԻՆԼԷՐԻ

Ատալարդան Քէօքրէյէ

Սր.	Տէ.
12	Պէօյիւք Ատա, Հէյսպէլի,
12 15	Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ա, Հէյպ, Պուրկ, Գընալը։
7 30	Պ. Ա., Հէյսպէլի, Պուր, Գնալը.
8	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ա. Հէյ. սպէլի Պուրկ, Գընալը, Գատքէօյ։ (Պէօյիւք Ատատան սաաթ 9.)

Քէօքրէ-ուէն Ատալարդ

Սր.	Տէ.
2 15	Գատքէօյ Գնալը, Պուր, Հէյ. սպէլի, Պ. Ա. Գարթալ, Բէնտիք.
3 15	Գնալը, Պուրկազ, Հէյսպէլի, Պ. Ա.,
9 45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյսպէլի, Պ. Ա. Գարթալ, Բէնտիք։
11 15	Հէյսպէլի, Պ. Ատա։

—

ԴԱՏԸՐԷՕԳ ԹԱՐԻԳԻ

—

ԵԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ		ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ	
Քէօքրէ-ուէն	Գատքէօյէն	Քէօքրէ-ուէն	Գատքէօյէն
Սր. Տէ.	Սր. Տէ.	Սր. Տէ.	Սր. Տէ.
12 30	12 30	1	1
1 15	1 15	2 10	2
2	2	3	3
2 45	2 45	4	4
3 30	3 30	5	5
4 15	4 15	6	6
5 15	5 15	8	
8 30	8 30	9	9
9 15	9 15	10	10 10
10	10	11	11
10 45	10 35	12	12
11 30	11 30		
12	11 45		

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իրմէ ըէմնոքքէրէ թարիբլրբնա դարինսաքէ

ԵԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Հայտար բաշատան

Սր.	Տէ.		Գարիբ	Նօ.
1	55	Գաթար իչին	(Բէնտ)	1
4	30	Գաթար իչին	(Իզմիր)	3
8	45	Բազարլարը միւթէսատիֆ		
11		Գաթար իչին	(Իզմիր)	5

Քէօքրէ-ուէն

Սր.	Տէ.		Գարիբ	Նօ.
1	15	Գաթար իչին	(Իզմ.)	2
2	40	Գաթար իչին	(Իզմ.)	4
7	50	» »	»	6
10	30	» »	(Բէնտ.)	8

ՄԱԳՐԻԲԷՕԳ ԹԱՐԻԳԻ

ԲԱԶԱՐ ԿԻԻՆԼԷՐԻՆՏԷՆ ՄԱԱՏԱ

Մաբրիթէօյէ-ուէն Քէօքրէյէ

Սր.	Տէ.	
1	15	Մաբրի, Սամաթիա, Գում.

Սր. Տէ. Քէօքրէ-ուէն

10 45	Գումշ, Սամաթիա, Մաբրիքէօյ։	

ԲԱԶԱՐ ԿԻԻՆԼԷՐԻ

Մաբրիթէօյէ-ուէն Քէօքրէյէ

Սր.	Տէ.	
1	15	Մաբրիքէօյ, Սամաթիա, Գումշ գաբու։

Քէօքրէ-ուէն

10 45	Գումշ գաբու, Սամաթիա, Մաբրիքէօյ։	

ԻԹԹԱՐԱԹ

Քէօրբիւ վէ իսկէլէ մէմուրլերի այնէն սիլէթ ալուպ սիլէթէ եէ. բինէ բարա ախզ իյլէմէլերի քիւլ. լիէն մէմնու տը։ Միւթէճասը. լերի պէր մուճիպի թալիմաթ չէ. տիտէն մէսուլ տը՝ պինանէն ալչի վաբօրա բաքիպ օյան ազէվաթը հէն. կեամը բահտպիլէթէրինի ախզ իթ. մէլերի միւսթէրճա տը։

Ախշահիրը քէօրբիւտէն սաաթ 10 վէ 45տէ Ատալարա վէ սաաթ 11.30 վէ 12տէ Գատքէօյիւնէ հարաքէթ իտէճէք օյան վաբօրայա ճիւրմիւ պէօյիւք վէ եօլճուլարը իզամ իտէր տէրէճէտէ օյան եիւք վէ էշա գա. պուլ օլունամայաճագ տը։

—

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՑԱԶ ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԱՅԵԱՆ

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷԼՐՕԲԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

—

Լէնտրա, 4 Հոկտ.		
Ինկիլ. Էնամը Ինկ. Լիր	98- 5/16	
Օսմ. Հնամը աչքլարը	15- 3/4	
» » գարանտը	15- 1/2	
Իսթիգրազ 65	18- 1/4	
» 69	17- 3/8	
» 71	76- 1/4	
» 72	29-	
» 73	17- 3/8	
Օսմանլը պանգասը	19- 1/4	
Մըսրը ատաչուն. մութա հրաէ	75- 5/8	
» իսթիխչաղը	91- 1/8	
Բուսխա խաթիգրազը	96-	
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վաաէ	–	
Փարիզ, 4 Հոկտ.		
Ֆրանս. էսկ. 3 % Ֆր.	84 60	
» » 5 գբսնուզ	116-50	
Օսմ էնամը աչքլարը	16-15	
» » գարանտը	16-	
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	92 50	
» 69	89-50	
» 73	89-	
Մըսրը ֆօնտ. մութա հրաէ	387-50	
Գրէսի Լիսնէ	957-50	
Օսմանլը պանգասը	741-25	
Բուսմէլի չըմէնտրֆէրի	52-50	
Իթալիա էնամը	90 50	
Գամպիօ Լէնտրա 3 այ վաաէ	25-35	
Վիէննա, 4 Հոկտ.		
Ադիօ ֆիորին	–	
Բուսմէլի չըմէնտրֆէրի	24-50	

ԴԱՆԳԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

—

Էդ. սաա. ուրուն ագչ. գաբ.	17-28
Գաա բապահ աչքլարը	17-18
Իսթիգ. 63 (Մութօն) 6 % ֆ.	90-
» 65 » 6 % ֆ.	84-
» 69 (Բրինտր) 6	83-
» 72 (Գօն տիւ Թրէզօր)	27-
» 73 6 % ֆ.	83-
Բուսմէլի չըմէնտրֆէր 3	49-
Ագէէ ֆայիզի	09-
Բրբօր Դէր	00-
Հալալէսիզ »	50-

—

ԳԱՆԳԱ ԱԳՕՅՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	6-35
Սամսպոլ պանգասը	11-50
Սմսիէթ ժէնէրալ	5-10
Թրամվայ	3-35

—

ԱԳՕՅԼԷՐԻՆ ՖԻՏԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 դրչման	Դէ. Փր	
Գէյազ մէճիտիյէ Ֆարգը	107-18	
Մէթալիք »	203-20	
Գէչլիք »	207-20	
Ալթըլըգ »	123-30	
Գագըր »	670-	
Գայրէ »	1150-	
Ինկիլիզ լիրասը	109-14	
Ֆրանսըզ ալթունու	87-	
Փոլ	89-20	
Գրիմիզ ալթունու	51-05	
Գարլան գայրէսի	3-57	